

Sportulis

Revista Municipal d'Esporles



ESTIU 2025

es
esporles

NÚM. 64

Sportulis

Revista Municipal d'Esportes

Vols col·laborar
amb la revista...?



anima't!!!

**Envia'ns qualsevol material que
vulguis publicar: articles, entrevistes, notícies,
fotografies. El consell de redacció el valorarà i pot
sortir publicat amb un disseny nou i atractiu!**

 Biblioteca Municipal: carrer de Ramon Llull, 3

 biblioteca@esporles.cat  971 611 000



CRÈDITS

Edita:

Ajuntament d'Esporles

Coordina:

Àrea de participació ciutadana
de l'Ajuntament d'Esporles

Equip de redacció:

Inés Font, Olga Terrassa
i Joana Riutort

Dissenya i maqueta:

nacatalinadeplassa@gmail.com
Vectors: freepik

Foto de portada:

Equip de redacció

Col·laboren:

Toni Bauzá, Apima
IES, Fundació SOM, Joan
Círia, Joana Pla, Maria J. Ríaza,
Imedea Coordinació Esportiva,
Escoleta Municipal, Serveis
Socials, Casal de Joves,
Centre Formació Esporles,
Xisca Mesquida, Xisco Busquets,
Josep Alemany, Bernat Homar,
Joan Garau Aulí, Natalia Aguiló,
Educadora social, AODL, Centre
de dia, Raimon Palou, Pere
Palou, Tercera Edat d'Esporles

Agraïm als tots els qui ens heu cedit les vostres fotografies:

Xisca Mesquida, Joan Perelló

Imprimeix: Planisi Gràfic

Aquesta vol ser una revista del poble i per al poble, on tothom tenguí un raconet per expressar-se. Si voleu participar en alguna secció de la revista o bé publicar qualsevol tipus d'article, ressenya, fotografia, etc., o bé fer-nos arribar alguna opinió, queixa, advertència, enhorabona, afalagament, etc. Us podeu posar en contacte amb l'equip de redacció: Biblioteca Municipal: Carrer de Ramon Llull, 3 | T. 971 611 000 | biblioteca@esporles.cat

L'Ajuntament d'Esporles no es responsabilitza dels continguts dels articles i cartes d'opinió, la responsabilitat dels quals correspon al seus autors.

Informació municipal

Parc Saludable · Compromís aigua · Obres cementiri · Noves places turístiques · Mobilitat sostenible · Pregó festes · Premi literari · Orgull · Escoleta · Junta local de seguretat...

Pàgines 4-19



Fotos de les festes de Sant Pere

Pàgines 20-23



Participació ciutadana

Entrevista · Biblioteca · Música · Joves · Solidaritat · Ciència · Salut · Esports · Infants · Club de lectura · Habitatge · Cultura · Gent gran · La nostra població...

Pàgines 24-43



L'entrevista: Rosa Calafat

Pàgines 24-25

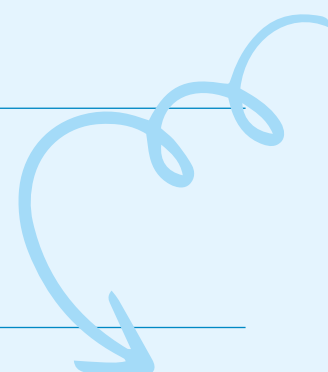
Cultura popular

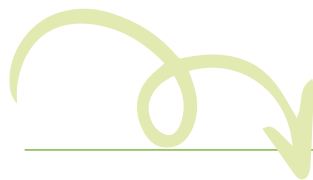
Saps on és? · Saps qui és? · Test esporleri

Pàgina 43

La foto

Contraportada





Esporles lidera una aliança de municipis per millorar el cicle de l'aigua



L'Ajuntament d'Esporles, en col·laboració amb els municipis d'Alaró, Sencelles, Sant Joan i Petra, ha liderat una iniciativa conjunta per sol·licitar una subvenció al Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic.

Aquesta ajuda permetria la instal·lació d'un sistema de comptabilització i gestió en remot de l'aigua subministrada a la xarxa municipal, així com la implementació de comptadors individuals amb telelectura per als consumidors finals. En total, es preveu la instal·lació de més de 8.880 comptadors intel·ligents.

L'objectiu principal d'aquest projecte és optimitzar la gestió de l'aigua, reduir les pèrdues, millorar l'eficiència operativa i garantir la transparència i sostenibilitat del servei. Amb la instal·lació d'aquests sis-

temes, es podrà monitorar en temps real el cabal i el subministrament, detectant anomalies de manera precoç i millorant la resposta davant possibles incidències.

REPTES DE CARA AL CANVI CLIMÀ-

TIC. Aquest projecte no només cerca millorar la infraestructura actual, sinó també establir les bases per a una gestió hídrica més eficient i preparada per als reptes del canvi climàtic, garantint un servei de qualitat per a la ciutadania a curt, mitjà i llarg termini.

Alguns objectius d'aquest projecte són
reduir les pèrdues
d'aigua i garantir la
sostenibilitat del servei

Amb aquesta iniciativa l'Ajuntament d'Esporles reafirma així la seva voluntat de treballar per afrontar la millora en la gestió de l'aigua. ■

ELS INFANTS DE PRIMER DE PRIMÀRIA D'ESPORLES VIUEN EL COMERÇ LOCAL

L'alumnat de l'escola Gabriel Comas i Ribes participaren un any més en el programa educatiu "Comerç i Escola". Impulsat per l'AODL de l'Ajuntament d'Esporles, el programa és una iniciativa creada per l'Agència de Desenvolupament regional de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia del Govern de les Illes Balears, que es coordina i es gestiona en l'àmbit local des de l'àrea de Promoció econòmica del mateix Ajuntament.

Aquest projecte té com a objectiu acostar els més petits al teixit comercial del municipi, perquè coneguin de primera mà la diversitat de botigues, serveis i productes que ofereix el comerç de proximitat. Amb aquesta iniciativa es fomenta, des de ben joves, un consum responsable, actiu i amb consciència crítica.

Enguany, l'alumnat ha pogut gaudir d'un seguit de visites i tallers pràctics en tres establiments del poble:

A LA BOTIGA INFANTIL CAS BESSO, amb na Neus i la seva germana, han conegut la botiga de moda infantil ètica i sostenible i han participat en un taller creatiu que ha despertat la seva imaginació.

A CAS JOVES, amb na Marian al capdavant, han conegut productes de quilòmetre zero i han sembrat les seves pròpies llavors, descobrint el valor de la terra i la sostenibilitat.

A LA JOIERIA PIÑA I COMAS, amb en Xisco Piña, han après com es crea una joia artesanal, valorant l'ofici i el detall del treball manual.

Aquestes activitats, a més de ser divertides i educatives, reforcen el vincle dels infants amb el seu entorn més proper i ajuden a valorar el comerç local com a part essencial de la vida del municipi.

Des de l'Ajuntament d'Esporles volem agrair la col·laboració i implicació dels comerços participants, que amb il·lusió i dedicació han obert les portes als més menuts: A na Neus de Cas Besso, a na Marian de Cas Joves i a en Xisco Piña de Joieria Piña i Comas, moltes gràcies per formar part d'aquesta experiència! ■





TAULA DE L'AIGUA DE LA SERRA DE TRAMUNTANA



Es reafirma el compromís en la cerca de solucions per a la gestió de l'aigua a la Serra de Tramuntana

L'Ajuntament d'Esporles va participar el passat 4 d'abril en una nova sessió de la Taula de l'Aigua de la Serra de Tramuntana. La reunió va comptar amb la presència del director general de Recursos Hídrics del Govern de les Illes Balears, Joan Calafat, i de representants dels municipis de Banyalbufar, Estellencs, Puigpunyent, Bunyola, Deià i Valldemossa, així com de la Conselleria de Salut.

Aquesta trobada va servir per donar continuïtat a la feina iniciada el passat mes d'octubre, amb l'objectiu d'enfortir la cooperació entre administracions davant els problemes de subministrament que afecten de manera recurrent aquesta zona, especialment durant els mesos d'estiu.

Al llarg de la sessió es van revisar els avenços en les actuacions en curs, es van compartir les necessitats més urgents de cada municipi i es van definir els pròxims passos en la tramitació de nous projectes. Tot i que les darreres pluges van suposar un cert alleujament puntual, la situació

va continuar sent complexa i va requerir una planificació compartida, realista i a llarg termini.

COMPROMÍS. El director general de Recursos Hídrics es va comprometre a donar suport als ajuntaments en la recerca de solucions tècniques i administratives que milloressin el subministrament d'aigua. En aquest sentit, es va destacar la importància de la digitalització de les xarxes municipals

d'aigua, un projecte en què Esporles ja estava treballant activament per millorar la detecció de fuites i optimitzar els recursos disponibles.

L'Ajuntament va considerar essencial mantenir una col·laboració estable amb la resta de municipis i amb el Govern per garantir una gestió hídrica eficient i adaptada a les necessitats de la població. Així mateix, va expressar la voluntat de continuar treballant per accedir als recursos i al finançament necessaris per desenvolupar iniciatives que reforcessin la capacitat de la gestió hídrica del municipi. ■



Nou parc saludable per fomentar l'activitat física a l'aire lliure

El passat mes d'abril es va culminar la instal·lació d'un nou parc saludable complet amb l'objectiu de promoure l'activitat física entre la ciutadania de totes les edats.

El projecte es va desenvolupar en el marc de la convocatòria de subvencions en espècie del Consell de Mallorca, la mateixa que va permetre la instal·lació del parc de cal·listènia, adreçada als ajuntaments de l'illa per dotar-los d'equipaments esportius a l'aire lliure.

VUIT APARELLS. El cost total del parc va ser de 13.368,13 euros i va incloure vuit aparells diferents per a la pràctica d'exercici físic, com ara una



La distribució es va
dissenyar per afavorir
una experiència d'ús
còmoda i segura

bicicleta, premsa de cames, caminar el·líptic i aparells adaptats, entre d'altres. La distribució d'aquests elements es va dissenyar per afavorir una experiència d'ús còmoda i segura, integrant-se a l'espai urbà i seguint criteris d'accessibilitat.

Aquest nou espai es va sumar als esforços del municipi per fomentar hàbits saludables i el benestar de la població, posant a disposició de veïns i veïnes un recurs gratuït i a l'abast de tothom. ■

REUNIÓ DE LA JUNTA LOCAL DE SEGURETAT



A bans de l'inici de les festes de Sant Pere, es va celebrar la reunió de la Junta Local de Seguretat a l'Ajuntament d'Esporles. A la reunió van assistir membres de la Guàrdia Civil i de la Delegació del Govern, amb l'objectiu de planificar les mesures necessàries per garantir la seguretat ciutadana durant totes les festes de l'estiu al municipi, com ara les festes de Sant Pere i de Sa Vilanova.

Durant la reunió, la Delegació del Govern es va comprometre a reforçar la presència d'efectius de seguretat durant aquests esdeveniments, amb la finalitat de garantir un ambient festiu i segur per a tots els ciutadans. Es portaran a terme controls de drogues, d'alcoholèmia i de velocitat, així com la vigilància dels "botellons" dins del poble per evitar possibles incidents.

Des de l'Ajuntament es fa una crida a la responsabilitat i al respecte per les normes de convivència durant les festes, amb la finalitat de garantir el benestar de tots els ciutadans i visitants. Així mateix, es demana la col·laboració ciutadana per facilitar la tasca de les forces de seguretat i garantir unes festes segures per a tothom. ■





Taula Local per a l'Abordatge de les Violències Masclistes

El passat 20 de maig va tenir lloc a Esporles la sessió de la nova Taula Local de Coordinació per a l'Abordatge de les Violències Masclistes, una eina clau que dona compliment al mandat legal de fomentar vies permanents per prevenir i afrontar de manera eficaç la violència masclista al municipi.



Aquest espai de treball interinstitucional va comptar amb la participació de diferents administracions públiques, organismes i professionals implicats en la detecció, prevenció, atenció i tractament de les situacions de violència masclista. La seva finalitat va ser garantir una coordinació efectiva entre tots els agents implicats i millorar la resposta davant qualsevol situació de violència de gènere.

Durant la sessió es va presentar el projecte de la Taula Local de Coordinació dels municipis d'Esporles i Valldemossa, inclòs dins la Mancomunitat de Tramuntana, amb especial atenció als seus fonaments, objectius i comissions tècniques d'intervenció i prevenció. A més, es va fer una valoració de la necessitat de millorar la coordinació entre serveis, identificant reptes i objectius, i es va obrir una ronda per compartir necessitats i propostes.

25 CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA. També es va informar que, a Esporles, durant l'any 2024 es varen

detectar 25 casos de violència masclista (VIOGEN), dels quals 3 continuaven actius. Així mateix, es va detectar un increment de casos de violència envers el col·lectiu LGTBIQ+, fet que va reforçar la necessitat de continuar treballant des d'aquest espai de coordinació.

Finalment, es varen acordar línies de treball futures i es va fixar una nova data per a la propera sessió.

Des del passat mes de gener, l'Ajuntament d'Esporles compta amb la figura de Carolina Valls, agent per a la promoció de la igualtat i la lluita contra les vio-

lències masclistes, contractada a través de la Mancomunitat de Tramuntana gràcies a la subvenció de l'Institut Balear de la Dona per a projectes de foment de la igualtat i lluita contra la violència masclista. Carolina és la responsable de la Taula 3, que abasta els municipis de Valldemossa i Esporles, una de les quatre taules territorials establertes a la zona.

Amb iniciatives com aquesta, es va reafirmar el compromís ferm amb la igualtat de gènere, la coeducació i la tolerància zero davant qualsevol forma de violència. ■





ES REFORÇA LA RECERCA DE FUITES D'AIGUA

S'ha reforçat la recerca de fuites amb la contractació d'una empresa externa.

El dimarts 13 de maig es van iniciar les noves tasques de localització i referenciació de fuites d'aigua a Esporles. Una acció que es va dur a terme a tot el tram urbà del municipi on hi ha canalitzacions d'abastiment d'aigua potable.

Aquesta tasca es va encomanar a l'empresa XD Solutions, SL, especialitzada en els distints tractaments del cicle integral de l'aigua.

L'Ajuntament d'Esporles havia iniciat els tràmits a finals de febrer per

contractar un servei extern amb l'objectiu d'elaborar un mapa de fuites d'aigua a tots els sectors de la xarxa municipal. Aquest servei va reforçar la feina que havia dut a terme la brigada municipal durant els estius de 2023 i 2024, i va permetre obtenir una visió global de la situació actual. L'Ajuntament, atenent els resultats de la detecció, va preveure dur a terme les reparacions amb recursos propis o mitjançant la contractació de serveis externs per reparar les fuites.

La feina de localització va començar el mateix dia a les urbanitzacions de Ses Rotgetes i Jardín de Flores. Les tasques es van realitzar durant els dies següents, tant en horari diürn com nocturn, segons criteris tècnics, al llarg dels aproximadament 18 km de la xarxa d'aigua potable del municipi.

Es va reforçar la feina que havia dut a terme la brigada municipal durant els estius de 2023 i 2024

Les feines van consistir en el rastreig de la xarxa per part de tècnics "cercafuites", amb controls als comptadors, escomeses, inspeccions d'arquetes registrables, etc., emprant equips complets de detecció com prelocalitzadors, correladors i geòfons. ■





NO ES PERMETRÀ L'ADQUISICIÓ DE PLACES TURÍSTIQUES A EDIFICIS BIC O DEL NOSTRE PATRIMONI HISTÒRIC

També s'impedirà que aquesta possibilitat es pugui estendre al sòl rústic protegit.

El Consell de Govern de les Illes Balears va aprovar dia 11 d'abril de 2025 el Decret llei 4/2025, d'11 d'abril, que, entre altres aspectes, modifica la Llei 3/2022 de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears.

En el cas que ens ocupa, el punt 2 de l'article primer del Decret llei, modifica la lletra h del punt 4 de la disposició addicional primera de la Llei 3/2022, obrint la porta als propietaris de béns patrimonials declarats com a BIC, o béns catalogats al catàleg municipal de l'Ajuntament d'Esporles, a adquirir noves places.

TURISTITZACIÓ + GENTRIFICACIÓ. Una altra modificació del Decret llei 4/2025 a la Llei 3/2022 és l'ampliació del seu àmbit d'aplicació al rústic protegit, de

manera que es convida a augmentar la turistització i la gentrificació del nostre camp.

Per tal d'impedir aquesta via, en el Ple municipal celebrat el 30 de maig, l'Ajuntament d'Esporles —i en el

marc de les seves competències— aprovà l'acord presentat per l'equip de govern (PAS-MÉS per Esporles) per la inaplicació de l'excepció recollida en l'apartat 4.h) de la disposició addicional primera d'aquesta Llei en tot el seu terme municipal.

EN DEFENSA DEL PATRIMONI. La defensa de l'acord la dugué a terme la regidora d'Urbanisme i Medi Ambient, Maria Nadal, i fou aprovada amb els 9 vots a favor del PAS-MÉS per Esporles (7) i el PSOE (2). El Partit Popular ho votà en contra. ■

L'Ajuntament
d'Esporles, en el
marc de les seves
competències,
aprovà l'acord
presentat per
l'equip de govern

ESPORLES ES VESTEIX AMB ORGULL PER DEFENSAR LA DIVERSITAT I DENUNCIAR L'ODI

El passat 28 de juny, amb motiu del Dia Internacional de l'Orgull LGTBIQ+, l'Ajuntament d'Esporles va penjar una gran bandera de l'arc de Sant Martí a la façana del consistori, com a mostra del seu compromís ferm amb la defensa dels drets del col·lectiu LGTBIQ+. L'acte, organitzat per la regidoria d'Igualtat i Diversitat, va comptar amb la presència de Maria Roig, regidora de l'àrea, del batle d'Esporles, Josep Ferrà, i d'altres membres del consistori.

Aquest acte va simbolitzar la culminació d'una campanya iniciada dues setmanes abans, que va incloure la col·locació de banderes LGTBIQ+ a diversos edificis municipals i la decoració de la Placeta des Jardinet amb paperí dels colors de la bandera. L'objectiu va ser fer visible el suport institucional a la diversitat sexual i de gènere, així com promoure un poble lliure de discriminacions.

Durant l'acte, l'Ajuntament va anunciar també la celebració de l'Esporles Orgullosa, que tindrà lloc els pròxims 4, 5 i 6 de setembre: unes jornades de reivindicació, cultura, reflexió i festa per construir una comunitat més inclusiva i respectuosa.

Sota el lema "Amb totes les lletres", enguany el consistori va voler posar l'accent en els col·lectius Q (Queer) i + (els que no se senten representats per la resta).

Tanmateix, no podem callar davant l'augment preocupant d'actes d'odi al municipi. Enguany s'han produït agressions homòfobes contra persones per la seva orientació o identitat, així com intents de crema de banderes LGTBIQ+ i altres accions intolerants que no representen els valors d'Esporles. Des de l'Ajuntament condemnem rotundament qualsevol forma de violència o discriminació per raó de diversitat sexual i de gènere. Continuarem treballant per garantir els drets de totes les persones, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables. Aquest 28 de juny, hem reafirmat el nostre compromís: a Esporles, tothom ha de poder estimar i viure en llibertat i sense por. ■



FINALITZEN LES OBRES DE MILLORA AL CEMENTIRI MUNICIPAL

S'han completat les obres de millora i accessibilitat al cementiri municipal, després d'un procés iniciat amb la reparació d'elements estructurals de quatre tombes i conclòs amb la instal·lació d'una nova plataforma "salvaescales". Aquestes actuacions responen a la necessitat de fer del cementiri un espai més segur i accessible. Les obres s'han pogut executar gràcies a la subvenció atorgada pel Consell de Mallorca.

El projecte inicial, de rehabilitació de les tombes, es va modificar arran del col·lapse parcial dels murs de dues tombes del segon bancal, la qual cosa va obligar a reforçar la solució inicial amb murs de formigó armat i un nou sistema de drenatge amb bombes d'extracció. El pressupost total de les obres projectades era de 113.981,48€ i s'han dut a terme per l'empresa Sort d'Enfora S.L.

Aprofitant que es duïen a terme les obres al cementiri, s'ha executat la impermeabilització i pavimentació de dues pasteres que perjudicaven a les tombes, garantint així l'estabilitat dels murs. Aquesta intervenció ha comptat amb una aportació directa de l'Ajuntament de 11.819,05 euros.

Pel que fa a l'accessibilitat, s'ha procedit al desmuntatge de la plataforma "salvaescales" antiga, que estava fora de servei, i a la instal·lació d'una nova plataforma. A més, s'ha dotat d'accés a la segona marjada amb una altra plataforma, fent que una gran part del recinte sigui ara accessible per a persones amb mobilitat reduïda.

Aquestes darreres actuacions, amb un cost de 30.681,97 € (IVA inclòs), han estat executades per l'empresa TK Elevadores España, S.L.U. El contracte inclou, a més, dos anys addicionals de garantia i tres anys de manteniment.

Amb aquesta intervenció, l'Ajuntament reafirma el seu compromís amb la millora dels serveis i espais públics. ■



NOUS COTXES ELÈCTRICS PER AVANÇAR EN SOSTENIBILITAT

L'Ajuntament continua avançant en el seu compromís amb la sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic amb la incorporació de dos nous vehicles elèctrics a la seva flota municipal. Aquesta acció s'emmarca dins el Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC), que té com a objectiu assolir una mobilitat lliure d'emissions per a l'any 2050.

Els nous vehicles, adquirits recentment, són una furgoneta elèctrica destinada a la brigada municipal i un automòbil elèctric per al servei de la policia local.

Aquesta actuació forma part d'un pla de substitució progressiva dels vehicles de combustió per vehicles elèctrics, tal com estableix la Llei 10/2019 de canvi climàtic i transició energètica. La iniciativa té com a fita immediata que, a partir de l'1 de gener de 2025, no circulin per Esporles motocicletes ni turismes dièsel municipals, i arribar a l'objectiu final que l'any 2050 tota la flota de vehicles municipals sigui completament lliure d'emissions.

L'adquisició d'aquests dos vehicles ha suposat una inversió total de 78.000 €, finançada en part a través de la convocatòria de subvencions per al PAESC. A més de contribuir a la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, aquests vehicles es proveiran d'electricitat verda, fet que suposarà un estalvi del 100% en emissions respecte als antics vehicles de gasolina.

Amb aquest pas, Esporles reafirma la seva voluntat de liderar la transició ecològica al municipi, millorant la qualitat de l'aire i apostant per una mobilitat més neta i eficient. ■



L'AJUNTAMENT D'ESPORLES I ELS VEÏNATS DE S'ESGLEIETA AL·LEGUEN LA ZONIFICACIÓ PER A PLANTES FOTOVOLTAIQUES DEL CONSELL DE MALLORCA



L'Ajuntament d'Esporles ha presentat, amb el suport dels veïnats de s'Esgleieta – “Establecedores” una al·legació formal a la Modificació núm. 4 del Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM), que delimita les zones de desenvolupament prioritari per a la implantació d'instal·lacions d'energia renovable, especialment fotovoltaiques.

Entre les zones incloses dins aquesta zonificació es troben diverses parcel·les del terme municipal d'Esporles classificades, segons les Normes Subsidiàries municipals, com a Sòl Rústic Protegit d'Interès Paisatgístic (SRP-IP). Aquest tipus de sòl està subjecte a una protecció especial per la seva funció agrària, pel seu valor paisatgístic i per la seva aportació a la coherència estructural del territori. La normativa urbanística municipal no preveu ni permet la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques en aquest tipus de sòl.

A més, aquestes mateixes àrees estan qualificades pel Pla Territorial de Mallorca (PTI) com a Àrees d'Interès Agrari

(AIA), figura que reconeix la funció productiva del sòl i n'impulsa la conservació com a espai agrícola actiu. L'Ajuntament considera que la transformació d'aquests terrenys en zones d'ús industrial és incompatible amb aquest objectiu i amb la normativa vigent.

Els veïnats i el batle d'Esporles, Josep Ferrà, han afirmat que Esporles està compromès amb la transició energètica, però pensam que el Consell de Mallorca i la resta d'administracions han de tenir en compte els veïnats i els Ajuntaments per tal de consensuar el sòl que es pugui destinar a aquest tipus de zonificació, per tal de trobar un equilibri amb el nostre pa-

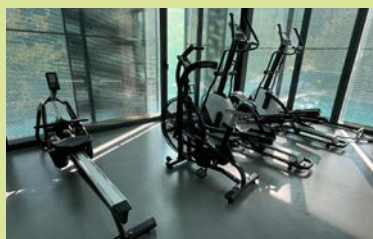
trimoni paisatgístic i agrícola. Cal apostar per un model que sigui sostenible, també des del punt de vista territorial i social.

L'Ajuntament defensa que les energies renovables s'han d'implantar de manera planificada, tenint en compte la capacitat de càrrega del territori i la preservació dels valors locals. Per això, ha sol·licitat al Consell de Mallorca que exclogui aquestes parcel·les de la zonificació proposada per tal de mantenir un equilibri coherent amb la resta de zonificació a Esporles i respecte a altres instal·lacions de plaques fotovoltaiques per autoconsum autoritzades per interès general pròximes a la zona afectada. ■

IMPULS A L'ACTIVITAT FÍSICA I ESPORTIVA AMB LA NOVA CONCESSIÓ DEL GIMNÀS MUNICIPAL A SA TRIBU

El Consistori ha formalitzat recentment la concessió del servei de gestió del gimnàs municipal a Sa Tribu. Amb l'objectiu de potenciar un estil de vida actiu, saludable i accessible per a tota la ciutadania.

La concessió, amb una durada de quatre anys, té com a objectiu la dinamització de l'espai esportiu a través d'una oferta d'activitats variada, adaptada a totes les edats i nivells de condició física. L'empresa adjudicatària ha presentat un projecte de gestió integral i innovador, que inclou activitats dirigides, entrenaments personalitzats, propostes per a col·lectius amb necessitats específiques i la col·laboració amb clubs esportius i entitats locals.



El projecte contempla l'aplicació d'un pla de manteniment, neteja i sostenibilitat, i apostarà per la formació del jovent local, mitjançant pràctiques formatives i contractació de persones amb risc d'exclusió.

Així mateix, es garantirà una atenció personalitzada i professional amb un equip format per tècnics qualificats en ciències de l'activitat física i l'esport, i es posarà en marxa

una estratègia de comunicació digital a través de web, xarxes socials i app mòbil per facilitar la interacció amb els usuaris.

Amb aquesta gestió, l'Ajuntament reafirma el seu compromís amb l'activitat física com a eina clau per a la salut i la cohesió social. ■

Garantir el dret a l'aigua

Esporles demana la connexió a la xarxa d'aigua en alta del Govern Balear i reclama accions urgents i coordinades.



El Ple de l'Ajuntament, celebrat el passat 9 de juny, va aprovar una moció presentada pel grup municipal PAS-MÉS per Esporles amb l'objectiu de garantir el dret a l'aigua davant la situació d'emergència hídrica que afecta Mallorca.

Davant un model territorial i econòmic que genera una forta pressió sobre els recursos naturals dels municipis, i amb una població que s'ha anat incrementant en els darrers anys, igual que el nombre de turistes anuals, el consistori considera prioritari impulsar una gestió sostenible i integral del cicle de l'aigua, que inclogui l'abastament, l'estalvi, el reaprofitament i el tractament de l'aigua residual.

La moció reclama dos aspectes importants:

1. La connexió del municipi d'Esporles a la xarxa d'aigua en alta del Govern Balear (ABAQUA), tal com s'està duent a terme amb municipis veïnats com Bunyola i que aquest suport no quedi reduït "in aeternum" a la compra d'aigua a Abaquia i al seu transport en camions cisterna, fet que provocaria un

alt cost de transport per a Esporles per la gran quantitat que seria necessària. A Mallorca el subministrament d'aigua en alta es garanteix mitjançant la producció d'aigua dessalada a les IDAM (instal·lacions dessalinitzadores d'aigua de mar) de Palma, Alcúdia i Andratx. També a partir de la captació de sa Font de Sa Costera a Sóller, dels pous d'extracció a l'aqüífer de s'Estremera i dels pous de Sa Marineta a Llubí.

2. Mentre es du a terme la planificació d'aquesta connexió, es demana crear una línia especial d'ajudes perquè es pugui dotar el municipi d'infraestructures del cicle de l'aigua, especialment de captació i emmagatzematge necessari per a garantir a la població l'abastament d'aigua.

L'Ajuntament també demana continuar amb el suport tècnic i econòmic per part del Govern de les Illes Balears i del Consell de Mallorca per poder implementar mesures que permetin a municipis com Esporles -i la resta dels pobles que estam al marge de les grans infraestructures hidràuliques del Govern, com tota la

Unitat de demanda de Tramuntana sud- afrontar amb garanties el futur hídric.

Entre els acords aprovats també s'inclouen:

- La proposta de modificar el Pla Territorial Insular perquè els recursos hídrics siguin un factor determinant en el sostre poblacional.
- El compromís de l'Ajuntament de millorar la xarxa de distribució, realitzar campanyes de sensibilització ciutadana i traslladar les propostes al nou Pla Hidrològic 2028-2033.

Amb aquest acord, l'Ajuntament d'Esporles reafirma el seu compromís amb la sostenibilitat, el dret a l'aigua i la defensa dels interessos del municipi davant els reptes ambientals i socials actuals. ■





XESÚS BALLESTEROS GUANYA LA PRIMERA EDICIÓ DEL PREMI LITERARI "ELOY SANZ FRESNO"

El passat dijous 26 de juny, en el marc de la Gala de la Cultura d'Esporles, es va fer entrega de la primera edició del Premi literari "Eloy Sanz Fresno" en la modalitat de novel·la breu, impulsat per l'Ajuntament d'Esporles a través de la regidoria de cultura.

El premi duu el nom d'Eloy Sanz Fresno, en homenatge a aquest professor molt estimat del CEIP Gabriel Comas i Ribas d'Esporles, que ens va deixar fa uns anys. Eloy Sanz va destacar per la seva dedicació a l'ensenyament, el seu amor per la literatura i la seva implicació activa en la vida escolar i cultural del poble. Amb aquest reconeixement, Esporles ret homenatge a la seva memòria i al seu llegat humà i educatiu.

A l'acte hi assistiren les filles de n'Eloi, qui pujaren a recollir un premi d'honor i a fer l'entrega del premi que du el nom del seu pare.

L'Ajuntament d'Esporles reafirma així el seu compromís amb la cultura, l'educació i la llengua catalana, i agraeix la participació de tots els autors i autores que han concorregut a aquesta primera edició. ■

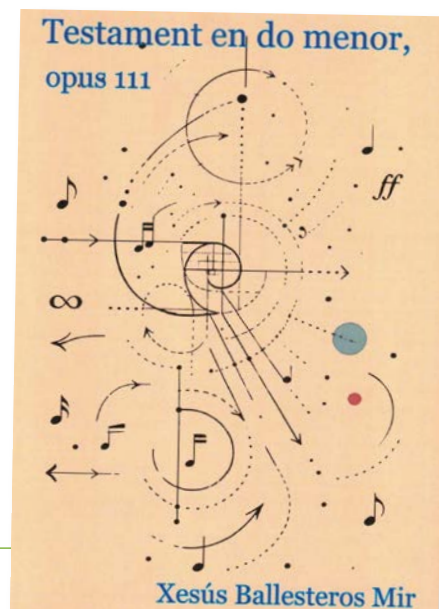
El guanyador d'aquest certamen ha estat Xesús Ballesteros Mir, escriptor i docent eivissenc, amb la seva obra *Testament en do menor, opus 111*.

Xesús Ballesteros és professor d'ensenyament secundari i autor d'una sòlida trajectòria literària. Ha estat guardonat en diversos concursos de narrativa breu i és col·laborador habitual en projectes pedagògics vinculats a la promoció de la lectura i l'escriptura entre joves. La seva prosa es caracteritza per una mirada sensible, musical i introspectiva, molt present en aquesta obra guanyadora, que el jurat

format per Rosa Calafat Vila, Tana Marcé Sabater i Estel Font Pla, ha valorat per la seva qualitat estilística i la maduresa narrativa.

Aquest premi neix amb la voluntat de fomentar la creació literària en llengua catalana i donar suport a nous autors, consolidats o emergents. Està dotat amb 1.000 euros i la publicació de 200 exemplars de l'obra guanyadora, a càrrec de l'Editorial Balèria. El certamen està obert a escriptors i escriptores majors de 18 anys, o a partir de 16 amb autorització dels tutors legals.

El Jurat ha destacat la seva gran qualitat literària, la sensibilitat i la força narrativa.



La mar... de bé

No hem pogut posar fi a aquest curs escolar de millor manera, dedicant la festa de fi de curs a la mar i la platja.

Famílies i infants convertits en grumers, crancs, peixos, mestres de vigilants de platja i un berenar refrescant de fruita i gelat acompanyat de la música d'estiu de na Maia i en Kake Portas.

Un darrer dia que tant famílies com mestres vivim amb gran emoció. Per a alguns, és un adéu fins d'aquí a un temps, i el setembre ens tornam a retrobar i per a altres és un adeu per emprendre la nova aventura cap a l'escola gran. Emprendran aquest nou camí: Olivia, Aurora, Michael, Jan, Pit, Carmen, Sofía, Xènia, Isabela, Dídac, Max, Martí, Levi, Marc, Silvia, Paula, Miles, Bimba, Lua, Júlia, Abril, Pau, Aris, Aina, Marta, Martina, Cleo, Xim, Jordi, Absa, Gemma, Miquel, Sebastià, Tomàs, Mankirat.

Ben segur que ens trobarem pels carrers d'Esporles i ens podrem fer una forta abraçada.

És la sort de tenir-nos propers i de la xarxa creada.

Com equip, acabam el curs amb el millor regal que podem desitjar, amb paraules amables cap a nosaltres. Per això, també les volem compartir amb vosaltres.

"Gràcies per acollir-nos!"

Des del nostre centre El Can Nebot volem donar les gràcies de tot cor a l'equip de l'El d'Esporles per haver-nos obert les portes i permetre'ns viure una jornada d'intercanvi tan enriquidora.

Ens vàrem sentir molt ben acollides i vam poder observar, aprendre i inspirar-nos amb la vostra manera de fer, l'organització dels espais i la cura amb què tracteu cada detall. Ens emportam moltes idees i reflexions que ens ajudaran a continuar creixent com a equip educatiu.



Gràcies per compartir amb tanta generositat la vostra feina i per fer-nos sentir com a casa. Esperam poder repetir-ho ben aviat!"

**CEP. Formació estades pedagògiques
El Can Nebot Eivissa**

"Des de la UIB i concretament a l'assignatura de Reflexió i innovació educativa sempre apostam per projectes innovadors que parteixen de la reflexió per a canviar i millorar el procés d'ensenyament aprenentatge dels infants. La tasca de l'equip docent d'Esporles s'ha de transmetre als futurs professionals com a model a seguir. Un equip implicat en constant formació i transformació per adaptar-se a les necessitats i interessos canviants dels més petits de la comunitat. Alhora cal valorar profundament la feina en Xarxa que realitza l'escoleta juntament amb altres entitats del poble que donen valor a la importància del treball conjunt per aconseguir objectius que calen fort dins la seva població."

**UIB. Mar Oliver, professora
de l'assignatura de Reflexió
i Innovació Educativa**

Gràcies famílies pel vostre reconeixement, institucions i companyes. ■





Pregó de Festes 2025

Bon vespre a tothom i, especialment, als que sentim, per naixença o per adopció, com bateguen les olors (i els colors) d'Esporles. Els que així ho vivim ens declaram el seus habitants. No som passavolants. Som la pell que dona forma al nom ESPORLES: la Casa del Poble, la Banda Lira, les cercaviles, la fira dolça, el Ball de les Filadores (i un etcètera ben llarg) fan que aquesta vila bategui bellesa, creació, crueltat, solidaritat, desafecció, germanor: simplement (in)mortalitat.

Joan Binimelis, metge, matemàtic i historiador, el 1595, escrivia que el poble era situat dins d'unes valls circumdades per muntanyes fructíferes, fornides de grans olivars i aigües excel·lentíssimes. Esporles, retocada per la flaire de les alzines i la garriga, ens permet passejar —com deia el poeta— “sota l'ombrívol ramatge dels platers”. Aquests arbres majestuosos ens guien (amb més o menys al·lèrgies: la natura té les seves manies) de la Vila Nova a la Vila Vella si entrem per Palma i de la Vila Vella a la Vila Nova si ho fem per Banyalbufar. I Banyalbufar, astuta, ens recorda que la nostra història és també un poc seva. Tots dos pobles, que compartiren administració fins al 1836, continuen mirant-se, encara ara, com dos germans vells que se saben els secrets. El 12 de juliol de 1519, el lloctinent general, que era el representant del rei a Mallorca, manava que les viles d'interior —i, per tant, Esporles— ajudassin les marítimes, en el nostre cas Banyalbufar. Els pobles arran de mar havien estat malmesos pel atac dels moros i els turcs.

Hem començat amb unes paraules de memòria, que ens han transportat al segle XVI. I encara que, com deia Pere d'Alcàntara Penya al poema *La colcada*, “poc a poc el món novell, al món antic assassina”, les paraules, que són l'ànima del temps, s'aferran als segles i arriben carregades d'històries fins a nosaltres. És així com el temps no s'interromp. Els mots duen dins seu un rellotge que es carrega cada vegada que els pronunciam: Madò Tronca, ben morta, seguirà pegant bots del llit i aferrant-se a les bigues cada vegada que el rector s'hi atraqui amb la darrera oració. La Cova del Monjo continuarà amagant un tresor i la beata de Son Torrat reincidirà en el pecat de la carn per sempre més i més, sempre i quan dels nostres llavis surtin tots aquests noms.

Som entrats a les Festes de Sant Pere del 2025. És l'hora de recordar els costums atàvics dels que ens precediren. És aquest fet que ens fa universals i perennes. Les llengües preserven l'ànima del poble i la lliguen a la terra com les arrels als arbres. L'antropònimia històrica evoca la presència d'en Jaume Rosselló: no el que saludam ara pel Passeig, sinó el notari d'Esporles de l'any 1442. Sabem que en Bernat Tries era l'amo d'una possessió el 1440, que en Bartomeu Ferrà era el clavarí del municipi (el que duia els comptes) al 1592 i que en Nicolau Mir devia 71 lliures i 10 sous a en Miquel Ensenyat: no a l'exbatle d'Esporles, sinó al que caminava per Banyalbufar el 5 de novembre de 1443.

He d'agrair al batle d'Esporles Josep Ferrà, al regidor de cultura Jaume Terrassa i a tota la corporació municipal el fet d'haver confiat el pregó de les festes d'enguany a una esporlerina adoptiva (filla d'Andratx), que viu des de l'any 1997 al carrer de Joan Cabot a la Vila Nova. Una andritxola el fill de la qual reivindicava que era esporlerí de cap a cap. Aquest fet provocà més d'una discussió amb el seu padrí. Un bon dia, acabat el partit de bàsquet, el jugador de 5 anys se n'anà a la grada a trobar el padrí per dir-li que ja havia resolt el conflicte: Ell, n'Antelm, era esporlerí de tot el cos manco d'una cama, que declarava andritxola. I així es resolgué la desavinença entre net i avi.

A tots vosaltres, donar-vos les gràcies per la vostra presència (i paciència amb la qui parla). Us he de contar que el batle em digué que em feien la confiança de fer el pregó per tres motius: ser nouvinguda (eufemisme d'externa o de fora poble), ser dona (qualitat consubstancial a la meua natura femenina) i dedicar-me a la lletra sobretot des de l'aula universitària. I sobre aquests tres pilars he construït aquestes paraules, que són tan viscudes com sentides i imaginades.

Aquest pregó és escrit mirant na Ferrana i entrellucant la cresta de Son Mas. Aquest pregó vol retre homenatge a la història en majúscules, és a dir, a la nostra història (perquè en parlar de mi no ric), a la que construïm cada dia des que el rei En Jaume ens dugué aquesta llengua i aquesta cultura nostres. Nosaltres pertanyem per estirp o per adopció als que, quan hem de malparlar d'algú, li sabem posar la llengua damunt i saben dir tal dia farà un any quan ens sentim ofesos. Som els que maleïm els altres amb un bon mal llamp forcat o amb un mal rebentis d'aquí que toquin hores, si convé. Per cert, aquestes dues expressions són del tot adequades per dir i repetir a aquells que volen esborrar la nostra llengua de l'escola, de les institucions i del carrer per imposar-nos-en una altra. No en pensen una de bona des que, el 1715, ens trageren el dret de l'estrangeria civil per la força de les armes.

El 1771, el Reial Acord, òrgan que representava el poder del rei borbònic, es dirigia als municipis amb la finalitat d'obligar els mestres, que feien les classes en català i en llatí, a impartir-les en castellà sota pena de suspendre de sou i plaça als qui no ho fessin. Tanmateix Mallorca sempre s'ha alçat per reivindicar la seva essència: les samarretes verdes contra la política educativa del president Bauzá, el 2013, o les reivindicacions, l'any 1897, del diari conservador i catòlic *Mallorca Dominical*, que sortia el 14 de febrer d'aquell any amb el clam “Ja és ben hora de ser mallorquins lo primer de tot”. Aquest rotatiu de finals del segle XIX felicitava els regidors de l'Ajuntament de Palma que havien sol·licitat que el secretari municipal sabés sempre llegir i escriure en català. Deien, en bon criteri, que, si exigien aquest requisit lingüístic, evitarien que un funcionari castellà “que tengués molt d'influko polític” (paraules textuales) pogués ocupar-ne la plaça. Al llarg dels segles, Mallorca ha aixecat la veu contra la intolerància, s'ha rebel·lat contra aquelles polítiques que han volgut silenciar-li la paraula heretada de Ramon Llull i enfilada cada dia a través de les nostres converses, iniciades amb un “bon dia” o amb un “com anam”.

Som una terra oberta: no denaman res més que respecte. Volem que respectin els nostres costums i la nostra llengua. Contava el poeta i cantant Guillem d'Efak, que com sabeu era més aviat fosquet de pell perquè era de mare guineana, que va anar a dinar a una fonda i va demanar que li servissin un plat de sopes. L'amo del local li respongué: —*Germanet, si no vos hagués sentit xerrar, hauria jurat que éreu negre!* Així som nosaltres: únics dins la diversitat, engreixant els colors del calidoscopi global. I ho fem clar i català, amb aquell punt surrealista, amb aquell to sostingut i irònic que podem constatar en llegir textos com els que publicava l'*Sportulis*, l'estiu del 2005, a propòsit d'una malifeta. Deia el redactat: “És



de lamentar que hi hagi algú tan desenfeinat i tan poc agut que cada cop que arreglen l'escultura de la filadora, no tenguí altra idea que tornar-li a rompre la filosa. Ben segur que si l'aglapim, li trobarem algun altre entreteniment més productiu". És a dir, qui no vulgui pols, que no vagi a l'era. La notícia feia referència a la filadora d'aquesta plaça de l'Ajuntament, obra de l'escultora Remígia Caubet, que commemora l'emprenedoria d'aquest poble i les seves dones, a finals del segle XIX i principis del XX, amb fàbriques de filats, teixits i flassades com les de Can Campos.

Aquest pregó vol retre homenatge a la memòria i exorcitzar l'oblit, símbol de l'alienació d'un poble. Si ets desmemoriat (i no tens cap patologia), pot voler dir que t'han amagat la teva història, la teva cultura i la teva llengua per fer-te combregar amb rodes de molí, en format d'Instagram, de PowerPoint o de lletra impresa en paper convencional.

La dita ens diu que l'agraviat mai és desmemoriat. Idò, per la memòria, recordem na Kristin Hansen, presidenta de l'empresa que el 2022 volia organitzar una trobada LGB-TIQ a Palma. En nom del seu provincianisme multicultural deia que l'esdeveniment que ella havia d'organitzar seria cosa grossa perquè donaria l'oportunitat a la "gent del camp", que potser no havien vist mai una lesbiana, l'ocasió de poder-ho fer. Com si nosaltres (amb les seves paraules "la gent del camp") no fóssim humans i no tenguéssim les mateixes preferències sexuals que la resta de la nostra espècie. Na Hansen es pensava que, perquè venia d'un lloc que ella mateixa havia decidit que era millor que el nostre, ens podia tractar de purs, d'entabanats. Què sap ella de n'Aina Cohen, aquella jueva mallorquina, lesbiana i poetessa que escrivia en català i que Llorenç Villalonga li donà vida a la novel·la *Mort de Dama*? De passada, recordem també, perquè no hem de ser desmemoriats, na Isabel Díaz Ayuso que aquests dies ens ofès considerant un desbarat i un esperpent l'ús del català. Contra aquests discursos d'enterradors, s'alça la veu potent i lúcida de Guillem d'Efak amb el seu *Vou-veri-vou per no*

dormir: "Mallorca volen eixorca, /li volen esvair els fills, /però, els bons fills de Mallorca, /amb cançons no els fan dormir".

Nosaltres tenim el deure ètic de plantar cara, tot fent memòria, als discursos monolítics. El gran erudit Antoni M. Alcover, recopilador de les rondalles mallorquines, en dedicava una a *En Planiol, es glosador*. Aprofitem aquest Sant Pere 2025 per fer memòria d'en Planiol, personatge del segle XVII que "era d'Esporles i trempat ferm per glosar i conegut de tota Mallorca". Així comença la rondalla que contà el rebesnet del glosador, que era manxador de l'orgue d'Esporles, al capellà manacorí. Diu la història que les estrofes i els versos d'en Planiol eren tan bons que quan els inquisidors de Palma el cridaren a capítol per jutjar els seus escrits no sols el deixaren partir sense castigar-lo (cosa ben poc freqüent entre aquell tribunal mal ànima), sinó que a més li donaren una dobleta d'or de vuit lliures en reconeixement a la seva obra. Conta la rondalla que un dels inquisidors li digué a en Planiol: —*No duis lloc a on posar, mon germà, aqueixa dobleta?* Ràpidament li contestà l'espórlerí: —*Dins aqueixa senaieta: que no trobau que hi cabrà?* Al segle XIX, el novè comte d'Aiamans, Josep Togores i Sanglada, feia memòria de les dots versificadores de l'insigne espórlerí. I deia: "Si jo fos en Planiol, [...], faria glosar aquest mè, set ruques i un mussol". Esporles glosa i glosa fort. A les xarxes socials, hi trobam la veu glosada d'en Pep Manxí.

I perquè no ens diguin descreguts, vull dedicar unes paraules al sant al qual fem memòria: Sant Pere és un dels sants grossos,

com Sant Antoni o Sant Joan. Ja ho diu la dita: "De Joans, Joseps, Maries, Peres i ases, n'hi ha a totes les cases". Ara bé, si Sant Pere té les claus del cel, és de justícia recordar que Esporles les té de la Serra de Tramuntana. La popularitat de Sant Pere —"per Sant Pere, garbes a l'era"— ha deixat arraconat Sant Pau. Recordem que Sant Pere i Sant Pau comparteixen dia al santoral. La cançó popular esmenta el sant gros —"Sant Pere és a vint-i-nou i Sant Marçal és a trenta, i el sendemà ja mos entra es primer de juliol"—, però no té ni un pensament per Sant Pau.

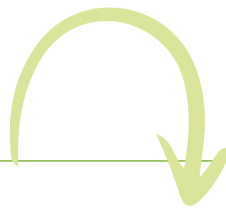
S'ha de dir, a més, que Sant Pere és important dins la creació popular. És el protagonista d'un bon grapat de rondalles. Fins i tot la irreverència creativa dels mallorquins dedica una rondalla a sa mare del sant, immortalitzada per estreta, garrepa i poc solidària. La rondalla *Sa mare de Sant Pere* és una al·legoria a la solidaritat: un dels trets que se'n dubte caracteritzen aquest poble nostre i la seva gent. És per això que vull breument fer-vos cinc cèntims d'aquesta rondalla moralitzant. Vet ací que Sant Pere trobà que feia massa anys que sa mare era al Purgatori i decidí intercedir per ella. El Bon Jesús li demanà comptes d'algun bona obra: alguna coseta que justificàs el perdó d'aquella doneta egoista. Resulta que l'única cosa que havia donat amb tota sa vida la mare del sant era una coa de porro a un pobre. El Bon Jesús aviat tengué la solució al problema: la condemnada s'aferraria a la coa del porro i ell mateix (el Bon Jesús) l'espiritaria cap al cel. Però, la cosa es complicà quan les altres ànimes també s'hi volgueren subjectar. No és que no hi cabessin i que el Bon Jesús no pogués amb totes. És que la mare del sant, insolidària, començà a repartir cosses a tort i a dret perquè ningú més que ella pogués entrà al cel. Perdé l'equilibri i caigué cap dret dins el Purgatori una altra vegada: "I encara hi és i no és sortida", diu la rondalla.

Esporles és un poble solidari, n'hi ha prou a fer esment a la darrera recaptació de 12.000 euros per ajudar els valencians afectats per la DANA. Esporles és un poble compromès i crític, que sap queixar-se des de la veu de qui estima l'entorn. L'estiu del 2006, l'*Sportulis* denunciava l'actitud incívica dels qui no esperaven el dia de recollida de roba per treure-la al portal. Irònicament, conclouia: "I si ha de quedar al mig del carrer, idò que hi quedi". Ara seguim queixant-nos, perquè volem sentir-nos tan segurs com sigui possible amb l'aigua i perquè volem un poble net amb una recollida de fems eficaç. El problema el sabem detectar i el detectam, protestam i ens indignam perquè volem un poble sostenible, segur i net. Les solucions són en mans dels nostres polítics. Des d'aquí els encoratjam a seguir-hi treballant, tot agraint-los l'esforç i, si convé, pregant que el sant gros (Sant Pere) ens il·lumini a tots.

Enguany, Sant Pere pot estar ben content perquè per iniciativa del regidor de Cultura, amb el suport del batle i del consistori, s'ha convocat per primera vegada el Premi de Novel·la Breu Eloi Sanz Fresno. Us he de dir, com a membre del jurat, que s'hi han presentat obres molt bones, amb autors dels diversos indrets de parla catalana. Amb aquesta iniciativa, el poble es projecta culturalment arreu del domini lingüístic i, sobretot, fa un acte de memòria al mestre Eloi Sanz: un home apassionat del saber i de la pedagogia del saber. Un mestre que ensenyava que per conèixer el món primer cal comprendre l'entorn més immediat: el nom del torrent, les possessions que ens envolten, la història que ens dignifica i ens condemna i els nostres mites, a cavall entre la realitat i la imaginació. Aquesta qualitat, que ens fa tan humans i tan meravellosament imperfectes, que ens permet anomenar la potada del gegant al cocó de Son Dameto

Preguem perquè Sant Pere ens protegeixi i brindem ben fort per nosaltres, pels que ens han precedit i per totes les històries que encara han de venir: SALUT I BON SANT PERE 2025.





BERENAR DE L'ÀREA DE SERVEIS SOCIALS PER CELEBRAR SANT PERE

Per a començar les festes de Sant Pere, tot el col·lectiu de gent gran de Serveis

Socials, ens vam reunir al mig del Passeig, on l'Ajuntament ens va convidar a un fantàstic berenar acompanyats de la regidora de Serveis Socials, Maria Roig i tot el seu equip.

Aconseguírem aplegar les persones usuàries del Centre de dia, les persones del Servei d'ajuda a domicili i les alumnes del Taller d'estimulació cognitiva i habilitats socials. Va ser un moment molt agradable que va servir per retrobar-nos i passar una bona estona junts.

Com veis des de l'Àrea de serveis socials no ens aturam i és que no hi ha res millor que poder gaudir d'aquests instants de manera conjunta. Gràcies a totes les persones que vau venir al berenar, sense vosaltres no seria possible. ■



CLOENDA DEL GRUP DE MEMÒRIA

Un any més s'ha celebrat a la Sala d'Actes de Sa Fàbrica l'acte de cloenda del Taller d'Estimulació Cognitiva i Habilitats Socials, una activitat organitzada conjuntament entre l'Àrea de Serveis Socials i l'Institut Mallorquí d'Afers Socials del Consell de Mallorca. Aquest curs 2024-2025 l'ha impartit la psicòloga de l'IMAS Elena Lluch.

El batle, Josep Ferrà i la regidora de Serveis socials, conjuntament amb l'equip de professionals de l'Àrea, han fet entrega d'una planta a totes les persones assistents.

Aprofitam per a convidar-vos a participar el curs vinent a aquesta activitat i formar part del "Grup de Memòria".

Per a noves inscripcions us podeu posar en contacte amb l'Àrea de Serveis Socials al telèfon 971611804 o acudint directament a l'Ajuntament. ■



MARIA MAGDALENA RIBAS NOVA AUXILIAR INFORMADORA DE L'ÀREA DE SERVEIS SOCIALS

Donam la benvinguda a Maria Magdalena Ribas Morey, la nova auxiliar informadora dels Serveis socials comunitaris bàsics que atén a l'Ajuntament en horari de dilluns a divendres de 9 a 13h.

Aprofitam per a agrair-li a na Catalina Moranta la seva dedicació durant tots aquests anys a l'Àrea de serveis socials i aprofitam per a desitjar-li molta sort en la seva nova etapa.

Per a poder accedir als Serveis socials podeu demanar cita a na Maria Magdalena al telèfon 971 61 18 04 o de manera presencial de dilluns a divendres de 9 a 13h ■

Sortida del Grup de Memòria i Habilitats Socials

Dia 21 de maig el grup de Memòria i Habilitats Socials d'Esporles varem "collir els atepins" i ens vàrem anar a trescar per Manacor.

Elena Lluch (psicòloga EVIF - IMAS)
Activitat organitzada conjuntament amb l'Àrea de Serveis Socials.

Vàrem quedar ben prest, a les 8 i busques ens trobarem al poble i ens vingué a cercar un bus molt "fashion", amb un xofer que es va cuidar de no fer tard, de no fer enfora, de no fer esperar, idò un xofer de "lo millor".

Cap a Manacor, i després cap a Porto Cristo arribàrem a les Coves del Drach, per gaudir de les nostres meravelles; quan vàrem estar sota la terra, dins la pau i la construcció que la naturalesa ha fet any rere any, exclamarem amb estimació "que guapa és Mallorca!". Vàrem fer el complet: la visita caminant, escoltar el quartet de música i com no, vàrem pujar a la barca per anar cap a la sortida.

D'allà cap a la Torre dels Enagistes, edifici convertit actualment en

el Museu d'Història de Manacor, on poder conèixer les diferents èpoques històriques que s'han esdevingut a Manacor i a la comarca del Llevant en general.

Després de fer una breu visita a les sales de l'exposició permanent del museu, vàrem anar a la planta superior, on hi havia l'exposició temporal «PIGMENTS I TINTS. Obres Progressives de Color Natural», de l'artista Sulé Duc.

Ens varen fer una visita guiada a l'exposició, i després vàrem participar en un taller de pigments naturals, on ens vàrem adonar de fer colors amb aigua de col llombarda mesclada en reactius casolans que acabaven per crear nous colors i tonalitats.

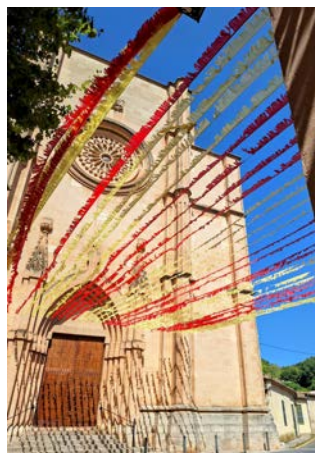
En acabat de dinar molt ben servits i atesos, al centre de Manacor, a

la Plaça de sa Bassa. I ja cap a casa després d'un dia enriquidor i de germanor.

Vull agrair a l'Ajuntament d'Esporles la possibilitat d'organitzar aquesta sortida, amb l'aportació del transport, a les Coves del Drach la bonificació com a grup sènior, i al Museu d'Història de Manacor no sols per oferir un espai prou interessant i amb cura per l'accessibilitat, i en especial per l'atenció rebuda en tot moment, a la visita guiada i en el taller de pigments.

Qualsevol persona que vulgui participar en el Taller d'Estimulació Cognitiva i Habilitats Socials i gaudir d'activitats com aquesta s'ha de posar en contacte amb l'Àrea de serveis socials acudint a l'Ajuntament de 9 a 13 h o bé telefonant al 971 61 18 04 dins aquest mateix horari. ■





fotos de les festes de Sant Pere



fotos de les festes de Sant Pere



fotos de les festes de Sant Pere





“Jo faria un monument als mestres”

Text: Xisco Busquets
Fotos: Xisca Nadal (Fet per tu);
X.B.; Arxiu familiar R.C.

Riallera, divertida, ocurrent... va fer el pregó de les festes de Sant Pere 2025.

—Al pregó vares dir que Esporles era la porta de Tramuntana...

—(Riu) Vaig dir que Sant Pere tenia les claus del cel, però era de justícia reconèixer que Esporles tenia les claus de la Serra de Tramuntana, patrimoni de la humanitat.

—Què és això de la perdurabilitat dels mots i els antropònims?

—Tots som hereus d'una història i queda reflectida en la llengua. Per això és tan important conservar les llengües perquè conserves la història en majúscules, la nostra història. Les llengües són dipositàries d'històries, que perduren a mesura que les transmetem de generació en generació. Els llinatges de segles passats són presents actualment: en Jaume Rosselló o en Miquel Ensenyat visqueren als segles XV i XVI, i ara també.

—Idò avui ho tenim malament perquè només el 27,3% dels balears usen el català dins l'àmbit familiar...

—És molt difícil que una llengua que no té unes lleis que la protegeixin, pugui viure en normalitat. Això sumat a un canvi demolingüístic molt fort fa molt difícil la nostra pervivència.

—No m'espantis, per l'amor de Déu...!

—(Riu) Tranquil que encara som aquí. Les coses han anat així per tema de mercat econòmic, però tot pot canviar.

—He fet una pregunta insidiosa al Google: “Quan desapareixerà el català?” I m'ha dit l'any 2060...

—Pot ser. Veurem els nostres nets què es trobaran. Ara està malament, però, si canvia el mercat econòmic, tot pot canviar. Durant la repressió franquista pensaren que el català s'havia acabat. Ara tornam a viure una situació de molt de perill.

—Podríem dir que els programes de normalització lingüística, no han funcionat?



Rosa Calafat és andritxola de naixement, Vilanovera d'adopció. Casada amb Jaume Carot, físic teòric. Té un fill, n'Antelm Pujol, de trenta-un anys, que és metge a Son Llàtzer. Rosa Calafat i Vila és professora de Filologia Catalana a la UIB. L'any 2018 guanyà el Premi Ciutat de Palma de Novel·la. Li agrada llegir i passejar per Esporles.

Els inversors
no tenen nom,
ni territori, ni
llengua... Només
els interessen
els doblers

—Quan es va fer la Llei de Normalització Lingüística, l'any 1986, els catalanoparlants de les Illes érem quasi el 80%. Ningú imaginava que a principis del 2000 hi hagués una allau migratòria tan forta que canviàs la nostra demolingüística. Ens han menjat pes peus...!

—I aquesta nova llei per poder triar la llengua (català o castellà), és una bona o una mala notícia?

—Tal com estam ara, és una molt mala notícia. Jo si me'n vaig a Madrid no puc triar la llengua, a París tampoc. Enlloc de fer aquesta llei que haguessin fet aules d'acollida lingüística, que garanteixin els mecanismes per a la immersió lingüística.

—Aquí arriba un alumne xinès, àrab o de l'Est a mitjan curs i l'insereixen dins una aula...

—I els mestres es poden tallar les venes...! Jo faria un monument als mestres. Amb l'esforç gros que fan no es mereixen estar com estan per mor de les males decisions polítiques. Ara, això sí, gasten doblers desbaratant una cosa que ja funcionava.

—Aquesta llei promou una lluita entre català i espanyol...?

—És que no hi hauria d'haver lluita! Hem de deixar un espai al català. La lluita la provoquen els que no tenen respecte. Nosaltres bé que respectam. No hem anat a imposar res a ningú. Jo no vull que a Madrid parlin català, però que em deixin parlar la meua llengua aquí: anar al metge amb la meua llengua, a l'escola, a la botiga... Ells ho tenen, per què jo no ho puc tenir?

—Què t'estimes més que t'atengui un metge en castellà o que no hi hagi metges?

—(Li fugen les rialles)
Això és una fallàcia! Dir que els metges no venen per la llengua és

fallaç. No venen perquè no hi ha habilitatges i la vida aquí és molt cara. Guilem d'Efak deia: "Mallorca volen eixorca, li volen esvair els fills". I és vera, a poc a poc, ens han ofegat amb una economia turística i això ens despersonalitza.

—Què feim: hem de continuar lluitant o ho deixam anar?

—(Riu) Nooo, hem de continuar amb les poques eines que tenim, hem de seguir perquè es tracta de nosaltres. No defensaríem ca nostra de qualsevol inclemència? L'hem de defensar fins al final...

—Però si hem venut ca nostra...!

—Idò hem de defensar el que ens queda i ja ho veurem! També, si ho miram de manera positiva, el català és una llengua molt present a Internet, més que el noruec per exemple. Són àmbits d'ús que són importants.

—I és suficient?

—Hi ha molta gent que aprèn català. El català s'estudia a tot el món. No només ens hem de fixar en la turisticació que ens deixa fets un pelleringo, sinó en les coses positives que passen. I potser no són nombroses, però són de molta qualitat.

—Al pregó anomenares el mestre Eloy Sanz...

Perquè ensenyava des del que és local: conèixer els noms de les possessions, muntanyes... Imagina't que ara a ell o a na Tonyita a mitjan curs els haguessin entrat 10 alumnes nous de cop. Els haurien fet una mala passada, no?

—I tant...!

—Els nouvinguts han d'anar a aules d'acollida i tenir la millor atenció escolar

Amb el seu marit Jaume Carod, el seu fill Antelm Pujol i na Neus Nadal després de la representació de "El Domini"



Na Rosa el dia del pregó de Sant Pere 2025

possible. Això vol dir doblers: professors aposta. Això és posar ordre. Millorar el que funciona. El que fan és desfigurar el que funcionava. És lleig.

—I aquesta moda de l'anglès... creus que l'anglès serà idioma global?

—No ho serà mentre hi hagi estats que es protegeixin, com el francès o l'espanyol. Cuiden que les paraules angleses siguin tot d'una adaptades al sistema de la seva llengua. Una llengua internacional hi ha de ser, és necessària perquè els humans necessitam comunicar-nos. El problema és l'espai que li donis, si li deixes espai per a la comunicació internacional, no fa nosa, però, si no és així, sí que pot ser un perill.

—La Intel·ligència Artificial dona bones traduccions...

—Boníssimes! Aleshores potser no necessitem una llengua comuna. On quedarà l'anglès? No ho sé. Les llengües canvien, són dinàmiques...

—Vols dir que pot canviar la situació lingüística actual?

—I tant. Només que canviï el mercat econòmic, tot canvia. Com? Que el turisme es desplaci a Croàcia, Turquia... perquè sigui més barat i donin millors serveis. Tot és canviant. Mira la història!

—Ara per ara la història és que els inversors inverteixen a Mallorca en cases, possessions, pisos, hotels...

—Però als inversors els és igual fer el mateix a Croàcia. Ells no tenen nom, ni territori, ni llengua... només els interessa els doblers. El problema és que ens quedarem amb les conseqüències. Tenim polítics preparats per afrontar això? ■





Acaba un altre curs

Com ja sabeu, quan acaba el mes de maig acaben les activitats que anem fent a la biblioteca al llarg del curs. Un any més hem intentat donar-vos una oferta variada per a tota la família, i ens agradaria fer un petit repàs del que han estat aquests darrers mesos.

Una de les activitats que més estima li tenim, és la dels ajudants de biblioteca. Si sou usuaris de la biblioteca, aquests darrers mesos vos haureu trobat cada setmana als nostres ajudants. Un curs més, més de 60 alumnes de 5è de primària ens han acompanyat de forma voluntària en aquest projecte. A mitjans del mes de juny, vàrem fer la festa de cloenda on lis vàrem atorgar un diploma i un petit obsequi per la feina feta amb nosaltres i, com no podia ser d'altra manera, vàrem acabar la festa amb un bon berenar!

Setmanalment, també ens hem trobat a l'Hora del Conte. Puntualment cada dijous a les 17h, n'Olga, i en ocasions especials altres professionals, ens han endinsat en el món dels contes i les històries, acabant l'activitat sempre amb un taller de manualitats. Moltes gràcies a tots els que heu vingut per la gran acollida que li heu fet un any més.

I com sabeu no acaba aquí la cosa, hem seguit endavant amb els club de lectura de la biblioteca. Els membres del Tast de llibres han compartit opinions i pensaments amb les nostres propostes de lectures. Acabant el curs, fent una trobada al pati de la biblioteca amb un sopar de cloenda. Per altra banda al club de lectura infantil, ha estat un curs molt enriquidor on els infants han descobert nous autors i hem fet activitats molt divertides!

Però són moltes més les activitats que hem anat fent, cada darrer divendres de mes, hem tingut els contes per a nadons, *Canta'm un conte*, amb Arantxa Riera. Les rutes culturals, també han seguit endavant un curs més, amb l'historiador Tomàs Vibot, aquesta vegada fent una passejada amb molta història pel barri de El Terreno a Palma. Contes i tallers per Sant Pere.

Eenguany les visites escolars també han estat una constant i que s'han allargat fins a finals del mes de maig, oferint diversos tipus de visites segons els cursos que ens visitava. I aquest curs no només ens han visitat els alumnes dels centres educatius d'Esporles, si no que també hem rebut la visita de l'escola de El Cide de Palma.

Destacar també com, a principis de maig, vàrem tenir el plaer de ser les amfitriones d'un curs de formació permanent per al personal bibliotecari de la Xarxa de Biblioteques del Consell de Mallorca, *Selecció del fons infantil i juvenil per a biblioteques públiques*, impartit per Maria Asuero, gran professional en educació literària i guardonada amb el premi ALUMNI US pel foment a la lectura. Aquesta formació que ens ha ajudat a poder garantir una millor atenció als usuaris i oferir un

fons actualitzat i de qualitat.

No ens volem acomiadar sense desitjar-vos unes bones vacances d'estiu, gaudiu de la platja, la piscina, el sol... i sobretot d'unes bones lectures!

facebook.com/bibliotecasporles
@bibliotecasporles
bibliotecaspublicas.es/esporles

Darrer contacontes d'aquest curs amb Victor Uwagba



Ruta amb Tomàs Vibot per la barriada de El Terreno

Ajudants





Laboratori de petons



Darrera trobada del club de lectura infantil



Cloenda ajudants de biblioteca

ts de biblioteca

DEL CURS 2024-25





El club esdevindrà un nou espai de trobada, esport i diversió per a infants, joves i adults! És obert a tothom que vulgui iniciar-se en aquest esport tan complet.

Club Esportes Tennis Taula
clubesporlestt@gmail.com

Amb molta il·lusió, un grup de mares hem creat el Club Esportes Tennis Taula, una nova entitat esportiva que vol promoure molt més que un esport: la creació d'espais de trobada actius i positius per a infants, joves i adults.

El club obre les portes a tothom que vulgui iniciar-se en aquest esport tan complet i entretingut. Si vols aprendre, practicar o passar una bona estona en moviment, aquest és el teu lloc!

El tennis taula és un esport divertit perquè combina rapidesa, estratègia i molta interacció social. És apte per a totes les edats i garanteix rialles mentre fas exercici. Millora habilitats mentals, ja que requereix concentració, estratègia i coordinació mà-ull, així que no només és físic, també estimula la ment.

Esportes ja
té nou club.

Ara només
faltés tu!



El club ja ha posat en marxa els primers passos: la Direcció general d'Esports ha autoritzat la nostra denominació, s'ha contactat amb la Federació de Tennis de Taula de les Illes Balears (FTTIB), s'ha constituït una junta directiva amb ganes de sumar, s'ha creat un correu electrònic de contacte (clubesporlestt@gmail.com) i s'ha registrat l'entitat. Actualment, el club busca un espai al poble per guardar i utilitzar les taules.

Si tens ganes de formar part d'aquest projecte des del principi, d'aprendre un nou esport o simplement de passar-ho bé amb gent del poble, posa't en contacte a través del correu clubesporlestt@gmail.com

Esportes ja té nou club. Ara només faltés tu! ■



Pablo Hidalgo
i Nofre Riutort



Martí i Oriol Orfila



Zichen Xu



Martí Riutort

35 anys de metge de capçalera d'Esporles

Els metges de capçalera han estat una figura essencial en l'atenció sanitària al llarg dels segles, especialment als pobles i zones rurals. Representaven un model de medicina pròxima i personalitzada, fonamentat en un coneixement profund del pacient i de la seva família.

Antoni Bauçà

En l'actualitat, aquesta figura està en vies d'extinció per diversos motius: l'atenció primària s'ha reorganitzat amb equips multidisciplinaris; la incorporació massiva de sistemes informàtics ha dificultat la relació directa entre metge i pacient; i l'avenç científic ha propiciat una especialització creixent que sovint desdibuixa la visió integral del pacient. A més, la pressió assistencial ha desincentivat les vocacions per assumir les responsabilitats d'un metge de capçalera.

En definitiva, podem afirmar que avui es tracten malalties, però no sempre es cullen persones.

Bartomeu Pericas Garcia va néixer a sa Pobla el 29 de març de 1957. Està casat amb Remeis Alorda, mestra d'escola a Esporles. Amb motiu de la seva propera jubilació, li hem demanat que comparteixi alguns records de la seva trajectòria com a metge.

Va cursar els estudis de Medicina: tres anys a Osca i dos a la Universitat Central de Barcelona, realitzant les pràctiques clíniques a l'Hospital Son Dureta.



Bartomeu Pericas a la seva consulta a Esporles.

DES DEL 1991. L'any 1983 va aprovar les oposicions per a metge de la Seguretat Social i obtingué plaça a Estellencs, on exercí vivint al poble fins al 16 d'abril de 1991. Aquell any s'incorporà al primer Centre de Salut d'Esporles, on ha

L'essència del metge de capçalera: una atenció més humana i propera, especialment valuosa per a la gent gran

treballat com a metge de capçalera fins avui, atenent durant dècades a diversos milers d'esporellers.

Ell mateix explica que la medicina ha experimentat una gran transformació en aquest temps. Quan començà a Estellencs, estava de guàrdia les 24 hores del dia, set dies a la setmana, perquè era l'únic metge del poble. Amb els anys,

les condicions laborals i els recursos mèdics han millorat notablement, i les noves tecnologies han suposat un progrés extraordinari, que permet actuar als professionals de manera més precisa i segura.

ACTUALITZACIÓ. També destaca que la seva professió requereix una actualització constant, especialment pel que fa als medicaments, que han evolucionat al mateix ritme que la pràctica mèdica.

Per ell, ha estat fonamental poder acompanyar els mateixos pacients durant tants anys. Aquest vincle li ha permès conèixer-los en profunditat i oferir-los un tractament més encertat i personalitzat.

Reconeix que els nous metges surten molt ben formats, i espera que puguin agafar l'experiència amb el contacte continuat amb els mateixos pacients per desenvolupar allò que coneixem com a 'ull clínic'.

Per concloure, creiem que val la pena reivindicar l'essència del metge de capçalera: una atenció més humana i propera, especialment valuosa per a la gent gran. Recuperar la confiança i la serenitat que transmetia la seva sola presència és un desig compartit, com ha succeït en el cas del doctor Bartomeu Pericas i també d'altres metges de capçalera que han exercit i esperem que puguin seguir exercint com a tals metges de capçalera a la nostra estimada vall d'Esporles.

En nom de tot el poble, els volem expressar el nostre més sincer agraïment. ■

D'Esporles a Gambia amb la Fundació SOM



El passat 12 d'abril la Fundació SOM (Sanitaris Oberts al Món) encapçalada pel cirurgià vascular Jaume Julià, iniciava de nou un projecte de cooperació a Sanyang, una localitat de Gàmbia, un país situat a la part occidental d'Àfrica amb 2,5 milions d'habitants. Allà ens esperava en José Luís Flores, el cap de la Fundació Amigos de Gambia, amb la que col·labora la Fundació SOM i qui sempre ens espera amb els braços oberts.

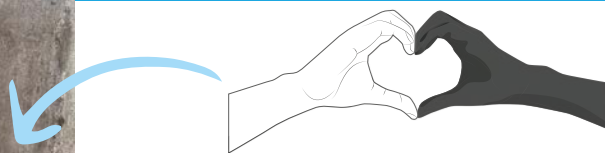


Caterina Martí, Maria Ramos i
Neus Albis, Fundació SOM

L'expedició va comptar amb 12 professionals de la salut entre els quals hi ha dues infermeres i un infermer que viuen a Esporles (Caterina Martí, Maria Ramos i Sebastià Fernández). A més aquest any també hi varen participar dues periodistes d'IB3 (Neus Albis i Belén Solivellas) que feren un reportatge de l'expedició per al programa *A dins*, que es va emetre el passat 25 de maig, també es pot trobar a IB3 a la carta. Una d'aquestes dues periodistes, na Neus Albis, també viu a Esporles.

En el documental es pot veure com va ser tota l'expedició, els casos tractats i la realitat del dia a dia de la sanitat d'un país del tercer món.





SOLIDARITAT

encarregar-se personalment de les cures de tots els pacients intervinguts. És important destacar la complexitat d'alguns casos mèdics que vàrem atendre, com el cas d'una dona de 32 anys amb un tumor de mama gegant, que no li permetia dur a terme les activitats bàsiques de la vida diària, ni tan sols agafar els seus fills. O el cas d'una nena de 9 anys amb greus conseqüències a causa d'una mutilació genital femenina.

També és important destacar les precàries condicions de treball del personal assistencial local de Gàmbia. Aquestes condicions són molt diferents a les que podem trobar en els nostres centres de feina aquí a Mallorca. Per exemple no tenen pinces de cordó umbilical per als nounats, fet que provoca que en el futur molts d'infants pateixin hèrnies umbilicals. Enguany, la nostra cirurgiana pediàtrica, n'ha pogut corregir algunes.

Aquest any, també s'ha donat formació a les estudiants d'infermeria gambianes. La formació es va organitzar a partir de les necessitats percebudes i les peticions de les mateixes alumnes d'expedicions anteriors. Es varen treballar temes com el rentat de mans, la cura de ferides i cremades, els embenats i canalització de VVP (via venosa perifèrica), per



a aquesta pràctica es comptà amb dos braços anatòmics. A més el fet que Maria Ramos pogués quedar 10 dies més per realitzar les cures post quirúrgiques va facilitar que algunes estudiants que estaven interessades poguessin acompanyar-la al centre de salut. D'aquesta manera es va donar també una formació pràctica a aquestes estudiants sobre cures de ferides. En aquesta activitat formativa hi varen participar un total de 80 infermeres.

Per acabar, és important agrair a totes les persones implicades en la Fundació SOM l'esforç i la dedicació que suposa preparar un projecte d'ajuda humanitària.

 @fundaciosom

 <https://fundaciosom.org/> ■

Aquesta expedició comptava amb dos especialistes quirúrgics; una cirurgiana pediàtrica (Conxita Barceló) i un cirurgià vascular (Jaume Julià), a més d'un metge anestesista (Pablo Partida) i una metgessa d'urgències (Ana Cremades). A part dels tres infermers abans mencionats, cal destacar la presència de dues infermeres més i tres TCAE (tècnics en cures d'infermeria).

L'activitat realitzada va ser pràcticament quirúrgica amb 26 intervencions pediàtriques i 48 adultes, a més del seguiment posterior a base de cures post quirúrgiques ja que una diferència d'aquesta expedició respecte a les anteriors és que Maria Ramos va quedar-se a Sangyang 10 dies més, cosa que li va permetre

LA NOSTRA POBLACIÓ

De març a juny:

Naixements, 12

Matrimonis, 10

Defuncions, 1

**Marina
Alemany
Barreal**
Desembre
2024



**Ona
Magdaleno
Moya**
Febrer 2025





Jaume Perelló a les jornades de sexualitat saludable.

Final de curs a l'APIMA de l'IES Josep Font i Trias

Des de l'APIMA de l'IES Josep Font i Trias d'Esporles, acabam un curs intens i enriquidor, en què hem treballat amb il·lusió per donar suport a les iniciatives educatives del centre i vetllar pel benestar de l'alumnat i les famílies.

Al llarg del curs, hem col·laborat en diverses accions concretes: hem regalat agendes escolars a les famílies sòcies, hem participat en el finançament de les orles de 4t d'ESO i 2n de batxillerat, així com en el piscolabis de la graduació de 4t d'ESO i en el berenar de les jornades de portes obertes per a l'alumnat de 6è. També hem donat suport a les Jornades Educatives per a famílies, espais de trobada i reflexió compartida: Sexualitat Saludable i l'Impacte de la Pornografia.

A més, hem estat presents en les reunions amb el conseller d'Educació, on s'han explicat les futures obres al centre. Hem fet seguiment del nou procés d'adjudicació del servei de bar de l'IES.

El passat mes d'abril ens reunirem amb respon-

Encetam l'estiu
amb la satisfacció
de la feina feta i amb
ganes de continuar
sumant el curs vinent.



sables municipals per exposar la necessitat d'aconseguir uns entorns i vies escolars més segurs. En aquesta reunió es varen compartir les nostres preocupacions i, com a resposta, l'Ajuntament es va comprometre a estudiar accions com ara: augmentar els bots de reducció de velocitat, millorar la il·luminació de les voravies, allargar la voravia en direcció a Establiments, i instal·lar barreres físiques

de protecció, com a mesures a curt termini. La majoria d'aquestes mesures no són d'àmbit municipal, per la qual cosa s'hauran de consultar als organismes pertinents.

Encetam l'estiu amb la satisfacció de la feina feta i amb ganes de continuar sumant el curs vinent. Animam totes les famílies a participar en l'APIMA, ja sigui fent-se sòcies o formant part activa de la junta. Entre totes, feim comunitat! ■



Un indret preparat per fer moltes coses i passar moments molt agradables en bona companyia

Sortides de cap de setmana, excursions, esdeveniments, balls en línia i de saló, viatges...

Els majors d'Esporles anaren de cap de setmana a Cala Millor i ha estat espectacular. Anaren de botigues, passejaren per la platja i participaren en una trobada de ball en línia de distints pobles de Mallorca a una plaça del poble de Cala Millor.

Celebració del 39 aniversari del Centre de Majors d'Esporles amb un dinar, a càrrec del Club, i una missa pels socis que ens vàrem deixar aquest any.

Un creuer per la Mediterrània, visitant pobles i ciutats del sud de França i també d'Itàlia.

Excursió a Lluc per fer l'ofrena floral a la Mare de Déu. Aquest any, ha estat d'aliments bàsics pels més necessitats. Varen participar distintes associacions de l'illa, autoritats del Consell de Mallorca, representants de partits polítics, president de Part Forana i Batle d'Escorça. Tots varen dir unes paraules molt emotives, valorant l'aportació dels majors a la societat i que s'ha de treballar amb ells no per ells. Aquesta trobada i aquesta missa multitudinària, ha estat amenitzada pels cants dels Blavets aportant una nota de color i solemnitat a la celebració.

Enguany, subvencionat pel Consell va començar un

curs d'informàtica per a les persones majors del Centre. És molt interessant, aplicat als mòbils. Coses que es poden fer i altres que són perilloses. Continuarà l'any que ve.

En el Centre de majors encara està l'exposició de peques, per si qualcú no l'ha vista. Va agradar tant que la varen visitar diverses associacions de Mallorca i per això es perllongarà per mostrar-la a més públic. Ràdio Murta ha fet un vídeo i ha dit que l'enviaria al Centre.

Pel juny es farà un viatge a la Vall d'Aram, visitant Viella, la Seu d'Urgell, pistes d'esquí, i monuments romànics, entre altres coses.

Per acabar el curs, el passat 23 de juny, la Gent Gran d'Esporles va participar en una festa en "Es Jardinet", amb balls de tota mena, saló, línia, etc. Música en viu a càrrec de Salvador i de la nostra presidenta Antònia Comas que va cantar amb ell. També una parella molt especial, va ballar un tango per a tot el poble d'Esporles. Des del Centre de majors, us desitjam un bon estiu.

 Carrer Cotoner núm. 3, baixos

 971 619 504 ■



Ball de saló.



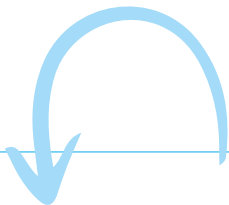
Cap de setmana a S'Illot.



Ball en línia.



Ofrena a la Mare de Déu de Lluc.



Pere Miquel Marquès, violinista, director i compositor

L'Ajuntament de Palma publica un treball de Joan Círia sobre el destacat compositor



**El músic i compositor
Pere Miquel Marquès.**

A mitjans del mes de maig es coneixgué que l'Ajuntament de Palma ha editat un treball realitzat pel pianista i estudiós Joan Círia, dedicat a recuperar l'exemple de Pere Miquel Marquès Garcia. Violinista, director i destacat compositor nascut i traspassat a la capital mallorquina respectivament els anys 1843 i 1918, format al Conservatori de Madrid i a París. Metròpolis on es relacionà i fou alumne de mestres de reconegut prestigi universal com Monasterio, Arrieta, Massart i fins i tot Berlioz o Rossini.

Considerat arreu d'Europa un dels millors exponents del simfonisme orquestral dels segles XIX i XX i un preuat músic autor d'aplaudides sarsueles com ara "El anillo de hierro" o "El reloj de Lucerna", mantingué certa relació amb Esporles. Indret on Marquès,

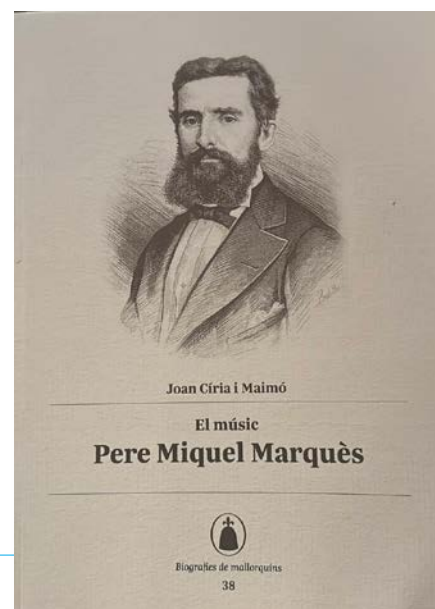
junt amb la seva esposa i filla visqueren al llarg de varies temporades i on compongué i al que dedicà diverses obres, sent "La Filadora Esporlerina" la més coneguda a dia d'avui d'aquell aplaudit músic, de qui algunes de les seves creacions s'han interpretat i interpreten en els millors teatres europeus. El treball en qüestió; titulat "El músic Pere Miquel Marquès"; forma part de la col·lecció de "Biografies de Mallorquins" que l'Ajuntament palmèsà en sufragà la seva edició i és el fruit de diversos anys de severa investigació per part del seu autor. Es tracta d'una exhaustiva recerca que; a banda de comptar amb imatges inèdites de Marquès i del seu entorn; a la fi ofereix una detallada biografia de l'esmentat músic a més d'un anàlisi de la seva carrera i del seu immens catàleg. Un llistat amb més d'un centenar d'entrades fins aleshores mai realitzat, que Joan Círia ha pogut confeccionar després de múltiples recerques.

En definitiva: un rigorós treball format per infinitat de dades en gran mesura desconegudes, que posa el focus damunt un interessant músic mallorquí reconegut a Europa i que fins ara no havia estat estudiat amb tanta profunditat, que es preveu si passat l'estiu es pugui presentar a Esporles, on té un carrer dedicat, al igual que a la capital mallorquina. Fins al moment, el treball sobre Marquès es pot adquirir a les dependències de Can Oms, a Palma.

Joan Círia, pianista, investigador i autor de la biografia de Pere Miquel Marquès.

Joan Círia i Maimó (Felanitx, 1985). Pianista i estudiós del panorama musical de Balears, s'ha centrat en estudiar i difondre punts del panorama musical balear principalment dels segles XVIII, XIX i XX, mostrant els resultats de les seves recerques a través de concerts i conferències pronunciades a Mallorca, Menorca, Vigo, Madrid o Còrdova, a més de per mitjà de la publicació de més de 150 articles i fins a 16 monografies, sent reconeguts alguns dels seus treballs a diversos certàmens fent-lo mereixedor de guardons com: La Rosa d'Or de la Pau de Catellitx 2020, el XXXII Premi d'investigació sobre Es Mercadal i Fornells o l'XI Premi Font i Roig d'Assaig, entre d'altres. ■

Portada del treball de Joan Círia sobre el mestre Marquès, editat per l'Ajuntament de Palma.



Plantada familiar de 30 arbres



Foto: Trinidad López



Foto: Conxa Pla

lamoleta.edu@gmail.com

La iniciativa està emmarcada dins el projecte educatiu Escola al bosc, de La moleta espai educatiu, que promou l'educació en la natura a través del joc lliure i espontani, oferint activitats per a infants de 3 a 11 anys, durant tot l'any.

L'objectiu d'aquesta acció és promoure la creació de boscos comestibles autòctons i que els infants i les famílies participin i puguin observar les funcions vitals de les plantes i les necessitats que aquestes manifesten, al llarg del seu cicle vital.

El projecte promou
l'educació en la
natura a través del
joc lliure i espontani

En la plantada participaren les famílies que varen inscriure el seu fill/la seva filla/els seus fills/les seves filles a l'Escola d'estiu al bosc 2024, ja que per cada infant inscrit corresponia una planta. També participaren Els ermitans, que oferiren l'espai, triaren les espècies d'arbres i arbusts per a la plantada i facilitaren les eines i estris i les persones promotores de la iniciativa.

En la plantada col·laboraren persones tècniques en l'assessorament i la conselleria de medi ambient i territori de les Illes Balears, que facilitaren les plantes.

Gràcies a la voluntat de totes les persones implicades es va poder dur a terme aquesta 2a plantada. Moltes gràcies! ■

El passat 18 de gener, es va dur a terme a l'ermita de Maristel la una plantada d'arbres, de les espècies quercus ilex (alzines) i arbustus unedo (arboceres).



La via Cooperativa per a l'Accés a l'Habitatge

A les Illes Balears s'ha constituït recentment, en el marc de REAS (Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes) una associació, Niu Ètic, amb l'objectiu d'impulsar-hi el desenvolupament del model d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús

Maria J. Ríaza. Associació Niu Ètic

Aquesta associació facilita que les persones interessades s'organitzin i ofereix formació i ajuda per tirar endavant projectes. Hem presentat ja la nostra associació a Menorca i a Mallorca, amb molt bona acollida.

Els nostres projectes neixen d'iniciatives de la societat civil, capaç d'autoorganitzar-se per donar resposta a les seves necessitats i amb una ferma voluntat de transformació social. El valor de l'habitatge és el del seu ús, no el que el mercat hi estableix. Per iniciar un projecte només cal un grup cohesionat que l'impulsi, amb una visió i idees comunes.

Els seus trets principals són els següents:

- **Els projectes poden desenvolupar-se a edificis o solars cedits** de manera temporal per l'administració pública (entre 75 i 90 anys) o a través

de la compra per construir-hi o rehabilitar-hi un edifici preexistent.

- **Es generen o rescaten del mercat habitatges.** No existeix el lucre. Els bens i serveis que es faciliten són a preu de cost.
- **Proposa un nou tipus de tinença permanent:** una tercera via entre la compra i el lloguer. Sempre amb preus per sota del mercat.
- **La propietat és col·lectiva** i roman, permanentment, en mans de la cooperativa, sense opció a la divisió horitzontal i al retorn al mercat especulatiu.
- **La cooperativa fa cessió indefinida** dels habitatges a les persones sòcies.
- **Construeixen comunitats** intencionals **altament cohesionades i compromeses en el benestar** individual i col·lectiu.
- **S'autogestionen des de l'horizon-**



Renegá. Palautordera.

talitat i l'assemblea n'és el màxim organ de decisió.

- **Es combinen espais d'ús privatiu i espais d'ús comunitari** on compartir activitats i construir comunitat.
- **Aposten per la sostenibilitat** i el consum responsable.
- **Promouen la vinculació a l'entorn** i participació activa en el **teixit social del barri, poble o ciutat**.
- **Aposten per la col·laboració públic-cooperativa** per a una major inclusivitat.



A l'esquerra: Primera Manifestació a Palma.



Solterra. St. Hilari.



Forum BCN.

Un últim apunt sobre la realitat que vivim a les nostres illes, marcada per la turistificació desbocada i un mercat especulatiu que llença als marges cada vegada més i més persones que, tot i treballant, no poden accedir a un habitatge digne. Això fa més necessari que mai comptar amb tots els agents capaços d'oferir alguna alternativa. L'Habitatge Cooperatiu en Cessió d'Ús és una opció de demostrada vàlua per garantir aquest dret bàsic. Però ens cal el concurs de les administracions públiques, bàsicament per facilitar-ne l'accés al sòl i per facilitar-ne el finançament.

Esperem enfortir el moviment a favor del model per poder-lo fer realitat també al nostre poble!

Per associar-te i per a més informació podeu contactar amb l'associació Niu Ètic:

✉ niuetic.balears@gmail.com
☎ 655 596 185 ■



Ametxe.
Gordenxola.

- **Model econòmic:** les persones sòcies fan una aportació inicial al capital social que es retorna en abandonar el projecte i unes quotes d'ús mensuals que serveixen per a la devolució de préstecs i per cobrir despeses comunitàries.

L'habitatge cooperatiu en cessió d'ús contribueix activament en la lluita pel dret a l'habitatge i a les cures llunys dels abusos del mercat, oferint un habitatge social i assequible capaç de posar al centre les persones i les seves necessitats.



L'IES Josep Font i Trias brilla als Premis Mallorca Jove 2025



Lluç Homar Vidal
davant les càmeres d'IB3.

Els alumnes de l'IES Josep Font i Trias d'Esporles han estat protagonistes destacats en la segona edició dels Premis Mallorca Jove 2025, convocats pel Consell de Mallorca per fomentar la creativitat literària en català entre els joves.

Lluç Homar Vidal ha estat guardonat amb el Premi Bearn de narrativa per a alumnes de 3r i 4t d'ESO, mentre que Bruna Calafat Boscana n'ha estat finalista. En la categoria de batxillerat, Bàrbara Elionor Vallespir Cortès ha rebut el Premi Joana E. de narrativa.

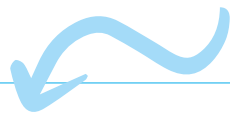
El Consell de Mallorca ha reconegut també la tasca educativa de l'IES Josep Font i Trias i li ha atorgat dues activitats del Catàleg d'Activitats Culturals (CACIM) i una funció al Teatre Principal de Palma per la seva implicació en el foment de la literatura i la cultura pròpia entre l'alumnat.

Enhorabona a tots els participants i, especialment, a l'espollerí Lluç Homar, per la seva contribució destacada. Agraïm a l'IES Josep Font i Trias la seva aposta decidida per estimular el



talent i l'expressió literària dels joves espollerins. ■

El tres participants de l'IES amb la resta de premiats.



Boges per la lectura

Un grup de gent neuròtica pels llibres, compartir, buidar, treballar, fer amistats i sociologia del bon gust

Xisca Mesquida Ginart

Si m'hagués plantejat fa més de 20 anys pertànyer a un Club de lectura, un Tast de Llibres amb un grup de gent neuròtica pels mateixos, compartir, buidar, treballar, fer amistats i sociologia del bon gust, havés dit que sí amb ulls clucs. I sense adonar-me, ha passat!

En 2005 s'inicia la travessa a la biblioteca d'Esporles, a diversos espais provisionals fins arribar al definitiu ubicat a Sa Fàbrica, lloc ideal per la cultura de la humanitat del poble. Olga és la capdavantera del projecte i darrerament Natàlia complementa.

De 2007 a 2008 condueix les tertúlies Mar Rayó. A partir de 2010 ho fa Eulària Arlés, que amb les seves introduccions a l'obra que ens ocupa, històriques, biogràfiques, d'hemeroteca i audiovisuals, ens embadaleix i posa les piles per iniciar el debat sobre el llibre que sen's ha lliurat el mes anterior, amb una breu ressenya del que tenim al davant. A principi de curs ens fan arribar un punt de llibre, artístic, amb totes les lectures i dates del mateixos, sempre treballats en dimarts a les 20 hores. Els debats posteriors poden arribar

a ser apassionants, pel volum de persones congregades i la diversitat d'opinions, positives, negatives, joioses, tot s'hi val!

La nostra bibliotecària és la que s'en-carrega de la tria de llibres, juntament amb altres del mateix ofici de la Xarxa de Biblioteques del Consell Insular de Mallorca. Tot està molt condicionat al pressupost del mateix i estocs a repartir entre Clubs de l'illa. No cal dir que l'esmentada coneix perfectament els nostres gustos, rebutjos i debilitats...adreçats a novel·la, assaig, còmics, biografies, etc.

Cada curs, a vegades coincidint amb la cloenda dins les festes de Sant Pere, a la lectura de tancament, es convida a l'autora i/o autor del llibre preparat pel mateix. Es un doble enriquiment, compartir amb la persona que ens ha deleïtat amb els seus escrits, com ho ha fet, motivacions, història, experiències...

Així ens han acompanyat vertaderes exquisidesses intel·lectuals:

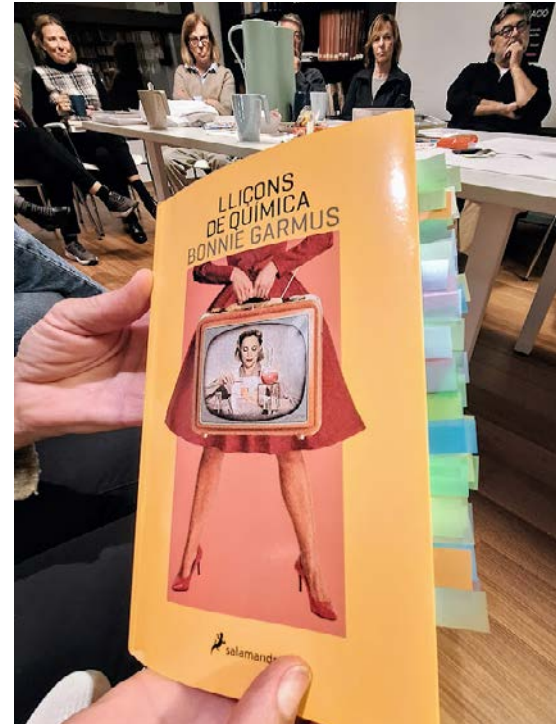
Antoni Vidal Ferrando, Carme Riera, M. Antònia Oliver, Alfred Bosch, Gabi Beltran, Bartomeu Seguí, Joan Pons Bover, Miquel Sbert Garau, Bartomeu Llinàs Ferrà, Maria Escalas, Sebastià Alzamora, Sandra Freijomil, Vicens Villatoro, Sebastià Portell i Clar, Nadia Chulam. Tot un LUXE!!!

La riquesa intel·lectual i humana aconseguida, no té preu.

No cal dir que la llista d'espera i desig per accedir al mateix Club, és nombrosa.

Podeu trobar més informació i fotografies del Club de Lectura, a la pàgina web de l'Ajuntament d'Esporles:

 <https://esporles.cat>
 bibliotecaspublicas.es ■



Exemplar treballat d'Eulària



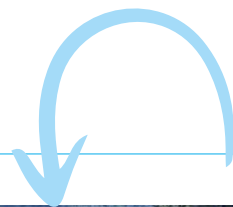
Eulària Arlés. Conductora Tast de Llibres. Biblioteca Esporles



Olga Terrassa. Biblioteca Esporles



Eulària amb Gabi Beltran



L'IMEDEA arriba als 30 anys

Tres dècades de ciència amb arrels a Esporles



Elena Soto per IMEDEA

On abans hi havia les Escoles Velles d'Esporles, avui hi ha l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, l'IMEDEA, un centre de recerca amb vocació pública, fruit de la col·laboració entre el CSIC i la Universitat de les Illes Balears. Sembla que aquest racó sempre hagi estat lligat al coneixement. I encara que moltes coses han canviat amb els anys, l'esperit continua sent el mateix —o, fins i tot, s'ha ampliat—: si en els anys 30 es lluitava contra l'analfabetisme perquè tothom pogués accedir a l'educació, avui aquí es fa ciència, es formen nous investigadors i es comparteix coneixement amb la societat. És aquest fil invisible que connecta l'antiga escola amb l'institut que tenim avui.

La idea de crear l'IMEDEA va començar a prendre forma els anys 80, encara que no va ser fins als 90 quan es va consolidar com a tal. Un dels passos clau va ser trobar-li una llar, i aquí és on entra en joc Esporles. Per poder construir l'edifici, es varen aconseguir fons europeus (els FEDER), que només podien usar-se en municipis de la Serra de Tramuntana. Es varen valorar diverses opcions —Valldemossa, Bunyola, Esporles—, i al final Esporles va acollir la proposta amb més entusiasme, amb el suport de tots els grups municipals.

El 1995 es va signar un acord amb el CSIC per cedir l'edifici de les Escoles Velles i el seu entorn durant 99 anys, amb el compromís de rehabilitar-lo i respectar-ne el valor arquitectònic. Poc després, el CSIC va comprar les instal·lacions i va començar-ne la restauració el 1997. No va ser una obra fàcil; va haver-hi reptes tècnics i algunes incomoditats per als veïnats, però sempre es va tenir la seva paciència, així com el suport de l'Ajuntament.

Des de llavors, l'IMEDEA ha continuat creixent: el 2006 es va aixecar un nou edifici, amb unes obres complexes a causa de les condicions del terreny. Però Esporles ha rebut una cosa a canvi: poder veure de prop com es fa ciència. Al llarg d'aquests 30 anys, l'Institut ha obert les portes al poble en moltes ocasions, amb jornades, tallers, xerrades o visites als laboratoris, en les quals s'han pogut conèixer de primera mà recerques capdavanteres en biologia, medi ambient o ecosistemes marins —àmbits en els quals l'IMEDEA és referent internacional—.

Gràcies a aquesta connexió, Esporles ha entrat en el mapa de la ciència. Molts estudis publicats a l'Institut tenen el seu nom, i això no sols ens omple d'orgull: també ens recorda que la ciència, com l'educació, comença a casa.

✉ comunicacio@imedeaiuib-csic.es ■





L'aigua no és infinita, pensa-hi!



Una dutxa en lloc de bany suposa un estalvi de 200 litres/dia.



Col·loca difusors i altres dispositius. Aprofitaràs millor l'aigua i en reduiràs el consum.



El degoteig d'una aixeta pot malbaratar uns 30 litres/dia. Repara les fuites.



Col·loca una botella de 2 litres dins la cisterna i podràs estalviar 2-5 litres/descàrrega.

Tanca l'aixeta mentre t'afaites o et rentes les dents pots estalviar 12 litres/minut.



Utilitza els electrodomèstics com la rentadora i el rentaplats amb la càrrega màxima. És on es consumeix més aigua.

Renta el cotxe amb un poal o una llança d'aigua a pressió pots estalviar 450 litres/vehicle.

Un jardí de 100 m2 consumeix 400 l d'aigua per reg. El reg nocturn o a primera hora del dia redueix l'evaporació i permet un millor aprofitament d'aigua.



Evitar l'ompliment i reompliment de piscines.



XERRADA TALLER GRATUÏTA PER A FAMÍLIES SOBRE EL SON INFANTIL (DE 2 A 7 ANYS)



Foto: Joana Pla

El divendres 9 de maig, la doctora Olena Santangeli (info@caringsleepsolutions.com), especialista en son infantil i resident a Esporles, va realitzar una xerrada taller sobre el son infantil per a infants de 2 a 7 anys al CEIP Gabriel Comas i Ribas.

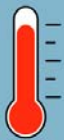
L'activitat, gratuïta, va ser organitzada i finançada per La moleta espai educatiu (lamoleta.edu@gmail.com), emmarcada dins el seu projecte educatiu d'Escola al bosc i les famílies, amb la finalitat d'acompanyar als infants en el seu desenvolupament des d'una mirada holística i respectuosa i oferint, a les famílies interessades, espais per a formar-se i compartir amb altres famílies.

A la xerrada taller es varen exposar estratègies claus per a que els infants dormin i descansin adequadament i, finalment, es va obrir un espai de col·loqui i de consultes.

A l'event varen col·laborar l'AFA Esporles, fent la difusió de l'activitat entre les famílies de l'escola i realitzant les gestions oportunes per aconseguir l'espai per a la xerrada i l'Ajuntament d'Esporles, oferint l'espai.

Gràcies a la voluntat de totes les persones implicades i assistents es va poder dur a terme aquesta xerrada taller. Moltes gràcies!

✉ lamoleta.edu@gmail.com ■



RECOMANACIONS PER LES ALTES TEMPERATURES



A CASA CONTROLA LA TEMPERATURA



AL CARRER EVITA EL SOL DIRECTE



NO DEIXIS TANCATS AL COTXE INFANTS, PERSONES VULNERABLES O ANIMALS



FES MENJARS LLEUGERS I BEU MOLTA AIGUA



TINGUES CURA DE LES PERSONES VULNERABLES DEL TEU ENTORN



VIGILA LA SALUT DELS ANIMALS QUE TENS A CASA



NO COMETRE IMPRUDÈNCIES AMB EL FOC



NO MALGASTAR AIGUA, ÉS UN BE ESCÀS





ESPORLES AL TEU WHATSAPP

ACTIVITATS,
AVISOS I
NOTÍCIES
DIRECTAMENT
AL TEU
WHATSAPP



1

Emplena el formulari
al web de l'Ajuntament

2

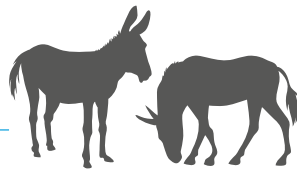
Desa el tel. 699 33 22 11
a la teva agenda de
contactes



e's
esporles



AJUNTAMENT
D'ESPORLES



TEST ESPORLERÍ

1. Amb quin altre nom era (és) conegut l'actual carreró de la Soledat?

- a) Carreró de son Borguny.
- b) Carreró de ses Minyones.
- c) Carreró que no passa.

2. Sa Voltera és el nom amb que es coneixia (coneix)

- a) El camí de l'Ermita des de son Ferrà.
- b) El camí de Sobremunt.
- c) El camí de son Simonet.

3. Sa Piqueta és el nom amb què es coneixia

- a) L'abeuredor de la Rectoria.
- b) El brollador de la plaça des Balladors.
- c) L'abeuredor que hi ha prop des Coll d'en Portell.

4. El petit barri des Pla, en temps passat, tenia

- a) El seu propi equip de futbol.
- b) Una banda de música.
- c) Un club d'escacs.

5. Sa Muntanyeta és el nom amb que es coneixia (coneix)

- a) El tram final des carrer de Sa Pansa.
- b) L'actual carrer de sa cova des Monjo.
- c) Un pujol que hi ha entre es Rafal i son Mas.

6. Per la font de son Tries de Baix, hi passava

- a) La processó de l'Encontre.
- b) L'antic camí de Ciutat.
- c) Una cursa camp a través que es celebrava per sant Pere.

SAPS ON ÉS?

Aixopluc de quan plovia,
més crec que hi falta un banc
per desplaçament de franc
i funciona cada dia,
Però hi manca alegria,
i un poc de manteniment
ja fa anys que hi és present,
formant part del paisatge,
A dins no hi ha companatge
quan d'això fou referent.



SAPS QUI ÉS?



Simpàtic i xerrador,
sap bé què té entre mans,
fruita, verdura i pans.
Sempre està de bon humor
i és molt bon venedor.
El seu hort és ben urbà,
ànecs que hi van a menjar,
travessen la carretera
com vianants de primera,
malgrat no puguin comprar.

Solucions al número anterior...



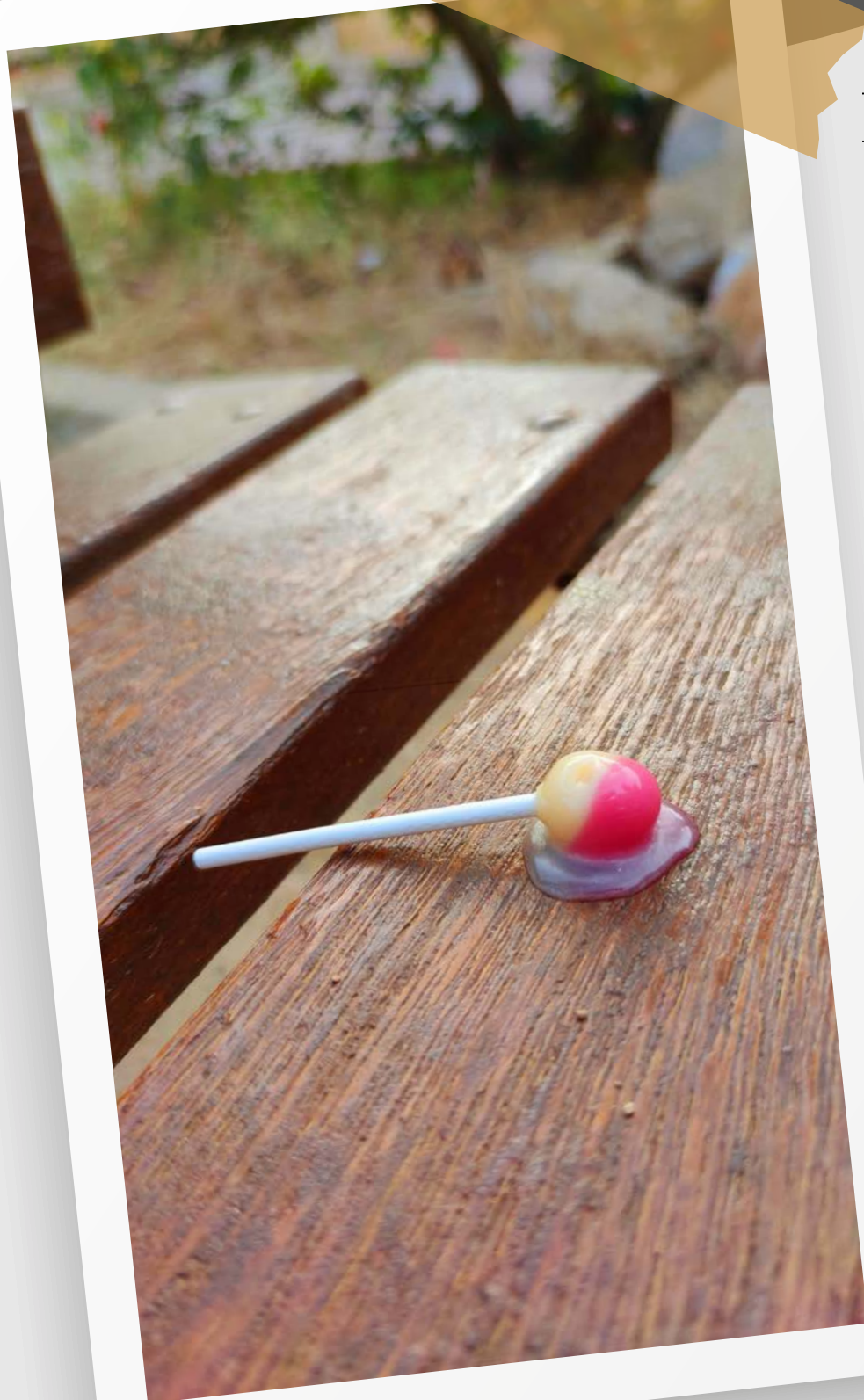
Trast del carrer Sa Pansa.



Toni Amengual, "Carter"

Solucions

89 - 5A - 4B
3C - 2C - 1B



L'IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) es va fundar l'any 1988 a partir de les primeres advertències científiques dels anys 1980 – 1985 (fa uns 45 anys) sobre les conseqüències d'un canvi climàtic exageradament intens i ràpid, i en aquells moments encara evitable. Perquè les causes del canvi no eren (no són) naturals, sinó creades per l'activitat humana (indústries fora de control, consumisme desbocat, etc.). Però a pesar de tots els informes, estudis i avisos dels experts i les reiterades reunions i conclusions en forma de recomanacions de l'IPCC, les mesures per a evitar, o si més no per a atenuar, aquest canvi climàtic provocat han estat escasses i absolutament insuficients. A pesar del coneixement que tenim sobre els efectes catastròfics d'aquest canvi, efectes que cada vegada es presenten més sovint.

Fa quaranta anys era natural que a l'estiu se'ns fongués un gelat de xocolata a les mans. Avui, un dia encara de primavera, és “natural” que es fongui un caramel oblidat sobre un banc a un parc ombrívol.

Que es fongui un caramel no és una tragèdia. Els fenòmens meteorològics extrems, les sequeres reiterades, l'accelerada pèrdua de biodiversitat, l'escalfament dels oceans, sí que ho són. Perquè tenen efectes letals. Tanta sort que estàvem avisats.